

Aika: 03.09.2018 klo 18:30 - 20:50

Paikka: Kaupunginhallituksen kokoushuone

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
124	Kokouksen järjestäytyminen	3
125	Valiokuntien ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
126	Selvitys päiväkotikiinteistöjen koskevasta tontista (Bredantie 15) suhteessa vireillä olevaan asemakaavan muutokseen	5
127	Varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin perustaminen	10
128	Vastaus kuntalaisaloitteeseen: Yksityisen hoidon tuen sisaruslisän käyttöönotto	12
129	Nuorisotalon peruskorjausvaihtoehdot, tarveselvitys	16
130	Kirjaston asiakastilojen uudistaminen (Tarveselvitys)	24
131	Vastaus valtuustoaloitteeseen, kirjastorakennuksen ulkoseinien kunnostaminen	26
132	Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2019 - 2021	28
133	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2019-2021, vesihuollon sekä jätehuollon investointistrategioista, vesihuollon ja jätehuollon investointiohjelmista vuosille 2019-2028 sekä HSY:n strategiasta 2025	43
134	Poikkeamishakemus, 235-3-326-1, Martankuja 5a	54
135	Begäran om omprövning av stadsjuristens beslut 18.6.2018 (§ 4) (Skadeståndskrav, vattenskada i källare)	58
136	Val av ny ledamot i ungdomsutskottet (Tallberg)	60
137	Hallituksen jäsenen valitseminen kaupunkiin kokonaan omistamiin kiinteistöosakeyhtiöihin Kiinteistö Oy Jermu ja Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab	61

Läsnä:	Rehn-Kivi Veronica	puh.joht.	
	Rintamäki-Ovaska Tiina	varapuh.joht.	
	Johansson Johan	j	
	Stolt Sofia	j	
	Pesonen Juha	j	
	Ant-Wuorinen Lauri	j	
	Salminen Mikko J.	j	
	Berg Finn	KV:n I vpj	
	Stenberg Stefan	KV:n II vpj	
	Masar Christoffer	kj	
	Söderlund Gun	kaup.siht.	
	Jahnsson Markus	tied.siht.	
	Backman Heidi	siv.joht.	§ 126
	Hiitola Annika	var.pääll.	§ 126

Poissa:	Ala-Reinikka Tapani	KV:n pj
---------	---------------------	---------

Allekirjoitukset	Veronica Rehn-Kivi puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse 04.09.2018	Gun Söderlund sihteeri
------------------	---	---------------------------

Käsitellyt asiat	124 - 137
------------------	-----------

Pöytäkirja tarkastettu

Allekirjoitukset	Johan Johansson Tarkastettu sähköpostitse 04.09.2018
------------------	--

Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 10.09.2018
---	---

Todistaa	Karola Nyman ilmoitustaulun hoitaja
----------	--

Kaupunginhallitus

§ 124

03.09.2018

Kokouksen järjestäytyminen

KH 03.09.2018 § 124

KH

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

KH

- totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
 - valitsi jäsen Johan Johanssonin pöytäkirjantarkastajaksi.
-

Kaupunginhallitus

§ 125

03.09.2018

Valiokuntien ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

KH 03.09.2018 § 125

Kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja voivat kuntalain 92 §:n mukaan ottaa KH:n käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain lain nojalla siirretty KH:n alaisen toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Kuntalain mukaan KH:n käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Kaupunginhallitukselle on lähetetty toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Otsikko-/päättösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamus henkilöiden Extranetissä. Puheenjohtajalle pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi KH:n jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta kaupunginjohtajalle, hallintopäällikölle tai kaupunginsihteerille ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

KJ:

KH merkitsee tiedokseen toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 126

03.09.2018

Selvitys päiväkotikiinteistöjen Grankottentien (Bredantie 15) suhteesta vireillä olevaan asemakaavan muutokseen

411/10.02.03/2014

KH 03.09.2018 § 126

Lisätiedot:

hallintopäällikkö Camilla Söderström, puh. 050 411 0205

maankäyttöpäällikkö Marko Lassila, puh. 050 382 9313

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunki on laatimassa osoitteissa Bredantie 15-17 ja Palokunnantie 1-3 asemakaavan muutosta, jolla muodostuu asuinrakennusten korttelialue (tuleva tontti 4-49-33). Ote asemakaavan muutosehdotuksesta on oheismateriaalina. Muodostuvan tontin alue on nykyisin osin kaupungin (38 %) ja osin yksityisen maanomistajan (62 %) omistuksessa. Kaupungin omistamalla alueella sijaitsee Grankottentien päiväkotikiinteistö.

Kaavavalmistelun alkuvaiheessa keväällä 2016 sivistystoimen antamana lähtötietona oli, että päiväkodin hoitopaikat voidaan sijoittaa kaupungin muihin yksiköihin ja siten luopua päiväkotirakennuksesta kaavan toteutuksen käynnistyessä. Samalla kaupunki vapautuisi kiinteistöön kohdistuvista käyttökustannuksista sekä tulossa olevista merkittävistä saneerausinvestoinneista. Todettakoon, että tämä noudattaa myös kaupungin päivähoitokehittämislinjauksia, joiden mukaan pienistä päivähoitokiinteistöistä vähitellen luovutaan. Marraskuussa 2016 sivistystoimen viranhaltijat totesivat, että kiinteistöä voidaan tarvita vielä jopa 10 vuotta riippuen esiopetuksen mahdollisesta siirrosta kouluun, lasten määrän kehityksestä ja ostopalvelupäiväkotien tulevaisuudesta. Lausunnossaan huhtikuussa 2018 sivistystoimi on ilmoittanut, että päiväkodista ei voida luopua ainakaan nopeassa aikataulussa.

Yhdyskuntavaliokunta käsitteli 5.6.2018 § 60 asiaa, jossa esitettiin periaatepäätöstä määrärahan varaamiseksi vuoden 2019 talousarvioon, jotta asemakaavan muutoksella muodostuvan tontinosan voisi hankkia kaupungin omistukseen (Bredantie 15). Valiokunta katsoi kuitenkin, että Bredantie 15-17 ja Palokunnantie 1-3 tonttien kaavoitusprosessin tulee edetä normaaliin tapaan ilman että kaupunki lunastaa yksityisen tahon omistamia tontinosia. Samalla valiokunta päätti olla esittämättä KH:lle sekä edelleen KV:lle 2 000 000 euron sitovan määrärahavarausten tekemistä vuoden 2019 talousarvion investointiohjelman maa-alueiden hankintoihin.

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182670-5>

Kaupunginhallitus käsitteli 11.6.2018 § 102 asiaa, ja päätti merkitä yhdyskuntavaliokunnan päätöksen tiedoksi. Lisäksi KH päätti edellyttää ruotsinkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta viimeistään 27.8.2018 mennessä selvitystä siitä, miten toiminto uudelleen järjestetään, sekä millä toimenpiteillä ja aikataululla päiväkotirakennuksesta voidaan luopua.

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182675-6>

Kaupunginhallitus

§ 126

03.09.2018

Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta (SUUS) on 21.8.2018 § 67 antanut lausuntonsa.

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182690-6>

Valiokunta totesi lausuntonaan seuraavaa:

”Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen lapsimäärät kasvavat vuoteen 2025 mennessä vaihtelevassa määrin kolmen vaihtoehdoisen ennusteen mukaan. Saman ajanjakson kuluessa Folkhälsanin kanssa tehty ostosopimus päättyy vuonna 2019 ja Bensowin kanssa tehty vuonna 2021, ja niiden osalta tulevaisuus on vielä epävarma.

Useiden ehtojen tulee täytyä, jotta kaupunki voisi luopua päiväkoti Grankottenin käyttämästä kiinteistöstä. Tämä on mahdollista aikaisintaan vuodesta 2020 lähtien, mikäli kaikki alla mainitut ehdot täyttyvät:

- 1) Ostosopimukseen sisältyvien paikkojen määrä (84 laskennallista paikka) korvautuu uudella, 1.1.2019 voimaan tulevalla palvelusetelijärjestelmällä.
- 2) Esikouluopetus siirtyy kokonaisuudessaan Granhultsskolaniin (60 paikkaa aikaisintaan 2020).
- 3) Väestönkasvu toteutuu pikemminkin uuden (2018) kuin vanhan (2014) ennusteen mukaisesti.

Jos nämä ehdot eivät täyty, kaupunki ei pysty täyttämään lakisääteistä veloitettaan järjestää varhaiskasvatuspaikka niille lapsille, joilla on siihen oikeus. Asia otetaan uuteen tarkasteluun, kun tiedämme enemmän esiopetukseen liittyvistä järjestelyistä sekä väestönkasvun, palvelusetelin ja uusien yksityisten päiväkotien vaikutuksesta paikkojen kysyntään. Lisäksi valiokunta toivoo selvitystä mahdollisuuksista perustaa päiväkoti sen talon pohjakerrokseen, joka rakennetaan päiväkoti Grankottenin tontille.”

Valiokunnan lausunto on **liitteenä**.

SUUS:n lausunnossa mainitaan kahden uuden yksityisen päiväkodin aloitettavan toimintansa Kauniaisissa 2019–2020, Koivuhovissa ja Urheilutiellä. KH käsitteli tonttia 5-147-2 (Urheilutie 17) koskevan suunnitteluvaramuksen antamista 7.5.2018 § 66 ja päätti antaa suunnitteluvaramuksen The International Childcare & Education Centre - Play'n' Learn Oy:lle (The ICEC). Toinen tarjoaja teki kuitenkin päätöksestä oikaisuvaatimuksen, ja KH:n päätöksestä 11.6.2018 § 105 on sittemmin valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. KH antoi 20.8.2018 § 114 valituksen johdosta lausuntonsa, jossa kaupunki kiistää valituksessa esitetyt väitteet ja katsoo, ettei ole syytä muuttaa kaupunginhallituksen päätöstä.

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182684-3>

Hallinto-oikeuden käsittely kestää arviolta noin vuoden. Uusi yksityinen päiväkoti ei voi aloittaa rakentamista eikä toimintaansa suunnitellusti, ja riippuen hallinto-oikeuden päätöksen sisällöstä, toiminta voi käytännössä alkaa aikaisintaan vuonna 2021.

Asemakaavan muutosta ryhdyttiin laatimaan kokonaisuutena vaiheittainen toteutus mahdollistaen. Vaiheistus jakautui likimain yksityisen maanomistajan (vaihe 1) ja kaupungin (vaihe 2) omistamien alueiden mukaisesti. Vaiheistuksen tarkoituksena oli varautua Grankottenin päiväkotitoimintojen siirtymäajan venymiseen. Kaavamuutoksen sisältö on kuitenkin muuttunut valmistelun aikana päätöksentekoprosessissa siten, että ensimmäiseksi vaiheeksi tarkoitettun alueen rakentamistehokkuutta on laskettu niin merkittävästi, että pelkästään sen toteuttaminen rakenteellisine pysäköinteineen ei ole taloudellisesti kannattavaa. Kokonaisuutena kaavaratkaisun toteutusedellytykset ovat kuitenkin edelleen olemassa. Sen sijaan ruotsinkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan esitys päiväkotitoimintojen sijoittamisesta alueelle on sekä teknisesti (mm. piha-alueet, pysäköinti, saattoliikenne) että taloudellisesti (asuinrakennusoikeuden väheneminen, rakenteellinen pysäköinti) erittäin haastavaa. Käytännössä esitetty ratkaisu edellyttäisi kaavahankkeen uudelleen tutkimista tai jopa alusta aloittamista. Erityisesti on huomioitava, että esitetty ratkaisu ei olisi maankäytöllisesti tai kaupungin kiinteistöjen tilankäytön kannalta tarkoituksenmukaista, eikä ratkaisisi nyt esillä olevaa aikataulullista ongelmaa.

Asemakaavan muutosehdotuksen saattaminen hyväksymiskäsittelyyn edellyttää, että kaavan toteuttamiseen liittyvä maankäyttösopimus sekä tässä tapauksessa myös kiinteistökaupan esisopimus on laadittu ja myös allekirjoitettu yksityisen osapuolen osalta. Aikataulullisesti kaavamuutos ja sopimukset on mahdollista valmistella hyväksymiskäsittelyyn syksyn 2018 aikana. Sopimuksen laatimisen edellytyksenä on kuitenkin tieto siitä, kumpi osapuoli ostaa toiselta tonttiosuuden, koska se vaikuttaa oleellisesti sopimuksen sisältöön. Kiinteistönmuodostamislain mukaan tontinosan omistajalla on lunastusoikeus toiselle kuuluvaan tonttiin sisältyvään alueeseen. Etuoikeus lunastamiseen on sillä, jonka osalla rakennuksineen ja laitteineen on suurin arvo (tässä yksityinen maanomistaja). Mikäli kaupunki haluaa säilyttää alueella sijaitsevan rakennuksen päiväkotikäytössä, kaupungin on valmistauduttava ostamaan yksityisessä omistuksessa oleva tonttiosa omistukseensa. Päätös tontinosan ostamisesta on välttämätöntä tehdä ennen kaavamuutoksen hyväksymistä ja sisällyttää siihen liittyviin maankäyttösopimukseen ja kiinteistökaupan esisopimukseen.

Asian jättäminen ratkaisematta ei ole kummankaan osapuolen edun mukaista. Yhdyskuntavaliokunnan ehdotus kaavaehdotuksen edistämisestä normaaliin tapaan tarkoittaisi sitä, että yksityinen maanomistaja voisi ostaa Grankottenin käsittävän tonttiosuuden. Tämä vaihtoehto ei ole kaupungin edun mukainen, mikäli päiväkotitoimintoja alueella halutaan jatkaa. Mikäli vaihtoehtoisesti kaavaprosessia ei voida edistää, yksityinen maanomistaja vetäytynee hankkeesta ja ryhtyy toteuttamaan voimassa olevaa asemakaavaa. Tällöin kaupunkikaan ei voi toteuttaa omaa osuuttaan, koska kokonaisuuden järjestelyt (mm. piha-alueet, pysäköinti ja ajoliittymät) edellyttävät koko alueen mukanaoloa. Mikäli kaupunki päättää ostaa alueen, voi päiväkotitoiminta alueella jatkua siihen asti, että päivähoitopaikat saadaan osoitettua hallitusti toisaalle. Tämän jälkeen kaupunki voi luovuttaa asemakaavan muutoksen mahdollistaman kokonaisuuden toteuttajalle. Näin ollen hankintaan investoitava rahasumma on luonteeltaan tilapäinen sijoitus. Lisäksi on huomionarvoista, että kaupungin itse myöhemmin toteuttamaan edelleen luovutukseen on mahdollista asettaa mm. toteutukseen liittyviä

Kaupunginhallitus

§ 126

03.09.2018

laadullisia vaatimuksia ja sen hetkistä asuntopoliittista tilannetta tukevia ehtoja, joita vastaavasti yksityisten välisiin luovutuksiin kaupungin ei olisi mahdollista sisällyttää.

Tilakeskuksen antaman lausunnon mukaan Grankottenin päiväkotirakennus on tilaelementtirakennus, joka on rakennettu vuonna 1987. Tilaelementtirakennusten elinkaarta ei ole suunniteltu pitkäksi, vaan ne ovat yleensä tilapäisratkaisuja. Päiväkotirakennus on välttävissä kunnossa ja tulossa teknisen elinkaarensa päähän. Tilakeskus on tehnyt ja on suunnitellut tekevänsä rakennukseen tulevana vuosina vain käytön kannalta välttämättömät korjaukset.

Vaihtoehtoina lähivuosina on laaja peruskorjaus tai kohteen purkaminen. Kustannusarviota peruskorjauksesta ei ole laadittu, mutta yleensä ne ovat samaa suuruusluokkaa, kun vastaavan uudisrakennuksen toteuttaminen. Koska kohde on tilapäiseksi tarkoitettu tilaelementtirakennus, on kohteen purkaminen ja tontin tehokkaampi hyödyntäminen järkevämpi vaihtoehto kuin laaja peruskorjaus. Tilakeskuksen tulee löytää kaupungin kiinteistö-kannasta kustannussäästöjä ja luopua huonokuntoisista sekä tehottomista kiinteistöistä. Tilakeskus on puoltanut alueen uudelleenkaavoitusta.

Huomioon ottaen mitä SUUS on lausunnossaan esittänyt, on arvioitavissa, että päiväkotikiinteistö Grankottenin toimintaa ei voi siirtää muualle sellaisella aikataululla, mitä suunniteltu kaavoitusprosessi vaatisi.

Sen vuoksi esitetään KH:lle, että ko. tontinosan ostamiseksi sisällytetään 2 miljoonaa euroa investointiohjelman maa-alueiden hankintoihin vuodelle 2019. Samalla viranhaltijat jatkavat asian selvittämistä tavoitteena löytää muunlainen ratkaisu.

Sivistystoimenjohtaja Heidi Backman ja varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola ovat paikalla kokouksessa kertomassa siitä, miten Grankottenin päiväkodin toiminta uudelleen järjestetään, sekä millä toimenpiteillä ja aikataululla päiväkotirakennuksesta voidaan luopua.

KJ:

KH

- merkitsee tiedoksi selvitykset asiassa,
- päättää, että asemakaavamuutosprosessia jatketaan asemakaavaehdotuksen pohjalta,
- päättää sisällyttää maa-alueiden hankintoihin edellytettävän määrärahan vuoden 2019 talousarvioehdotuksensa investointiohjelman, ja
- kehottaa varhaiskasvatusta ja yhdyskuntatointia viivytyksettä selvittämään vaihtoehtoisen ratkaisun Grankottenin korvaaviksi tiloiksi.

.....

Jäsen Ant-Wuorinen poistui esteellisenä kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ajaksi (HallintoL 28 § 1 momentin 3 kohta).

Kaupunginhallitus

§ 126

03.09.2018

Sivistystoimenjohtaja Heidi Backman ja varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola olivat läsnä tämän asian käsittelyn aikana vastaamassa kysymyksiin ja kertoivat muun muassa millä aikataululla arvioivat päiväkotirakennuksesta voitavan luopua.

Jäsen Johanssonin kannatettu (Pesonen) ehdotus asian jättämisestä pöydälle, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta Kaupunginhallitus	§ 62	22.08.2018
	§ 127	03.09.2018

Varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin perustaminen

258/01.01.01/2018, 102/01.01.01/2017

SOVV 22.08.2018 § 62

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Henkilöstömitoitus Kauniaisissa on yli 3-vuotiaiden lasten osalta seuraavanlainen: yksi lastenhoitaja ja kaksi lastentarhanopettajaa (21 lasta). Alle 3-vuotiaiden lasten osalta henkilöstömitoitus on yksi lastentarhanopettaja ja kaksi lastenhoitajaa (12 lasta). Voimassaolevan lainsäädännön mukaan päiväkodissa joka kolmannella kasvatusvastuullisella tulee olla lastentarhanopettajan kelpoisuus. Yli 3-vuotiaiden lasten ryhmissä Kauniaisissa on siis säädettyä korkeampi kelpoisuus.

Eduskunnassa 27.6.2018 hyväksytyn, 1.9.2018 voimaan astuvan varhaiskasvatuslain (540 / 2018) muuttaa henkilöstön kelpoisuusehtoja ns. joustavaksi 1 + 1 + 1 –malliksi. Siinä kaksi kolmannesta päiväkodin henkilöstöstä tulisi olla korkeakoulutettuja ja heistä puolet varhaiskasvatuksen opettajia (kasvatustieteen kandidaatti), puolet joko varhaiskasvatuksen opettajia (kasvatustieteen kandidaatti tai sosionomeja. Kolmanneksella henkilöstöstä tulisi olla lastenhoitajan kelpoisuus. Uusien kelpoisuusehtojen soveltamiseen on osin siirtymäaika vuoteen 2030 saakka.

Sansinpellon päiväkodissa on tällä hetkellä kuusi lapsiryhmää, joista 5 on ns. kolmen kasvattajan ryhmiä (lain sallima maksimikoko) ja yksi ns. 2 kasvattajan ryhmä. Päiväkodissa on seuraavanlainen henkilöstömitoitus:

- 10 lastentarhanopettajaa
- 7 lastenhoitajaa

Lisäksi päiväkodissa on yhteinen ns. resurssihenkilö, jonka ensisijaisena tehtävänä on sijaistaa vakinaisen henkilöstön poissaollessa. Kuluvana toimintavuonna resurssin tehtävää suorittaa lastentarhanopettaja, yleensä tehtävässä on ollut lastenhoitaja.

Uuden lain voimaantullessa mitoituksen tulisi olla

- 12 varhaiskasvatuksen opettajaa tai sosionomia (joista vähintään 6 varhaiskasvatuksen opettajaa)
- 6 lastenhoitajaa

Lisäksi resurssihenkilö.

Lapsimäärä suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa jatkaa kasvuaan varsinakin alle 3-vuotiaiden osalta. Suomenkielistä varhaiskasvatuspaikkaa jonottaa syksyille 2018 edelleen 7 kauniaislaista lasta, joista 5 on alle 3-vuotiaita. Vuodenvaihteesta paikkaa jonottaa 7 alle 3-vuotiasta kauniaislaista

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta	§ 62	22.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 127	03.09.2018

lasta. Alle 3-vuotias lapsi tarvitsee 1,75 –kertaisen henkilöstöresurssin verrattuna yli 3-vuotiaaseen lapseen. **Oheismateriaalina** esitetään lapsimäärän kehitys suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa.

Lapsimäärän kasvaessa on tarve kasvattaa viimeisenkin Sansinpellon päiväkodin lapsiryhmä maksimikokoon eli 3 kasvattajan ryhmäksi. Vakanssin perustaminen mahdollistaa paikkojen myöntämisen syksyllä 2018 varhaiskasvatuspaikkaa tällä hetkellä jonottaville lapsille. Esitetään perustettavaksi varhaiskasvatuksen opettajan vakanssi 1.10.2018 alkaen.

Varhaiskasvatuksen opettajan palkkakustannus on noin 30 000 euroa. Vakanssia varten ei haeta lisämäärärahaa vuodelle 2018, mutta se huomioidaan vuoden 2019 budjettia laatiessa.

Hallintosäännön 29 § mukaan kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu perustaa ja lakkauttaa työsuhteisia vakansseja.

Sivistystoimenjohtaja:

SOVV esittää kaupunginhallitukselle uuden varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin perustamista 1.10.2018 alkaen varhaiskasvatuksen tulosalueelle. Muutos ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta kuluvalle vuodelle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 03.09.2018 § 127

KJ:

KH perustaa uuden varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin 1.10.2018 alkaen varhaiskasvatuksen tulosalueelle. Muutos ei saa aiheuttaa lisämäärärahan tarvetta kuluvalle vuodelle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta Kaupunginhallitus	§ 63	22.08.2018
	§ 128	03.09.2018

Vastaus kuntalaisaloitteeseen: Yksityisen hoidon tuen sisaruslisän käyttöönotto

47/05.10.00/2018, 1/00.02.00/2018

SOVV 22.08.2018 § 63

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Aloitteen tekijä on jättänyt kuntalaisaloitteen 30.1.2018 seuraavalla sisällöllä:

Kuntalaisaloite (**liitteenä**): Espoon kaupunki otti käyttöön 1.1.2018 alkaen yksityisen hoidon tuen sisaruslisän. Sisaruslisä on 145 euroa kuukaudessa. Sitä maksetaan toisesta lapsesta lukien perheille, joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa.

Kauniaisten kaupunki tukee perheitä, joilla on enemmän kuin yksi lapsi kunnallisessa varhaiskasvatuksessa myöntämällä sisaralennuksen. Ehdotan, että kaupunki ottaa käyttöön yksityisen hoidon tuen sisaruslisän, jotta perheet joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisessä hoidossa saavat myös vastaavaa tukea.

Lasten yksityisen hoidon tukea voi hakea perhe, jolla on alle kouluikäinen lapsi, joka ei ole kunnan järjestämässä päivähoitossa. Tukea maksetaan myös perheen muista alle kouluikäisistä lapsista, jotka hoidetaan samalla tavalla. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvista lapsista myönnetään yksityisen hoidon tukea sen vuoden heinäkuun loppuun, jolloin lapsi täyttää 7 vuotta.

Lasten yksityisen hoidon tukeen kuuluu 172,25 euron (kk) hoitoraha (esiopetusikäisistä lapsista 63,38) sekä perheen tulojen perusteella maksettava hoitolisä. Molemmat ovat lakisääteisiä ja ne maksetaan erikseen jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta.

Yksityisen hoidon tuki maksetaan aina päivähoidon tuottajalle. Vaikka yksityisen hoidon tuki maksetaan päivähoidon tuottajalle, lapsen vanhempi hakee tukea Kelasta. Tukea maksetaan enintään hoidon korvaukseksi sovittu määrä.

Päivähoidon tuottaja voi olla yksityinen henkilö tai yhteisö, joka korvausta vastaan harjoittaa lasten päivähoitotoimintaa, tai yksityinen henkilö, joka on tehnyt lapsen vanhemman kanssa vähintään kuukauden kestävän työsopimuksen lapsen hoidosta. Päivähoidon tuottaja ei voi olla saman perheen jäsen.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta Kaupunginhallitus	§ 63	22.08.2018
	§ 128	03.09.2018

Oikeutta yksityisen hoidon tukeen ei ole, jos sukulainen tai muu henkilö hoitaa lasta eikä hänellä ole työsopimusta, tai hän ei peri korvausta työstään. Jos perheessä kuitenkin on alle kolmivuotias lapsi, perhe voi hakea lasten kotihoidon tukea. (ks.myös www.kela.fi)

Lapsen yksityisen hoidon lakisääteinen hoitolisä määräytyy samoin perusteiden kuin kotihoidon tuen hoitolisä. Sitä maksetaan erikseen jokaisesta yksityisen hoidon tukeen oikeuttavasta lapsesta ja sen määrä on 0 - 146,11 euroa lasta kohden kuukaudessa. Jos lapsi osallistuu maksuttomaan esiopetukseen tai aloittaa koulun 6-vuotiaana, hoitorahaa maksetaan 63,94 euroa/kk ja hoitolisä puolitetaan. Kuntalisän määrä on maksuttomaan esiopetukseen osallistuvasta lapsesta 100 euroa /kk. Yksityisen hoidon tuki maksetaan aina hyväksytyille palvelun tuottajalle.

Yksityisen hoidon tuen kunnallista lisää 1.6.2015 alkaen alle 3v lapsen kokopäiväisestä päiväkotitai ryhmäperhepäiväkotihoidosta 620 euroa/kk ja 3-6 vuotiaan lapsen hoidosta 440 euroa/kk. Perhepäivähoidossa alle 3-vuotiaan kuntalisä on 320 ja 3-6-vuotiaan 175 euroa/kk. Työsuhteisen hoitajan palkkaamisessa kuntalisä on alle 3-vuotiaan lapsen hoitoon 570 euroa /kk ja 3-6-vuotiaan lapsen hoitoon 150 euroa. Kuntalisän maksamisen edellytyksenä on lisäksi vähintään kuukauden jatkuva, kokopäiväinen yksityinen hoito.

Elokuusta 2016 subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen on rajattu 20 tuntiin viikossa. Rajaus vaikuttaa yksityisen hoidon tukiin. Kauniaisten kaupunginvaltuusto päätti 14.3.2016, että Kauniainen ei tässä tilanteessa sovelle 1.8.2016 voimaan tulevan varhaiskasvatuslain kohtaa, jossa rajataan kotona olevan vanhemman lapsen oikeutta kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Siten vanhemmilla on oikeus myös valita kokopäiväinen yksityinen varhaiskasvatus.

Naapurikaupungeista Espoo maksaa sisaruslisää perheille, joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Sisaruslisää maksetaan myös perheille, joiden lapsia on sekä kunnallisessa tai ostopalveluna järjestetyssä varhaiskasvatuksessa että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Espoossa sisaruslisä on enintään 145 euroa kuukaudessa. Sisaruslisä maksetaan perheen varhaiskasvatuksessa olevasta toisesta lapsesta lukien yksityiseen varhaiskasvatuspaikkaan. Palveluntuottaja sitoutuu pienentämään lapsista perittävää varhaiskasvatusmaksua Espoon maksamaa sisaruslisää vastaavalla euromäärällä perheen toisesta lapsesta lukien.

Sisaruslisän maksatusta ei voi hoitaa KELA:n kautta, vaan Espoo hoitaa sen omana toimintana.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut muuttuivat lakimuutoksen vuoksi 1.1.2018 alkaen (SOVV §67, 14.12.2017) sekä 1.8.2018 indeksitarkistusten jälkeen (SOVV §43, 23.5.2018) siten, että

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta	§ 63	22.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 128	03.09.2018

- enimmäismaksu on 289 euroa,
- perheen toiseksi nuorimmasta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta perittävä maksu on enintään 50 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli enintään 145 euroa,
- seuraavien lasten sisaralennus on 80 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli enintään 58 euroa,
- alin perittävä maksu on 27 euroa.

Kauniaisissa on tavoitteena lisätä yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta asteittain n. 5 - 10 lapsella vuosittain (TA 2018). Kauniaisissa on myös tehty päätös varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotosta 1.1.2019 alkaen (SOVV § 44, 23.5.2018). Yksityisen varhaiskasvatuksen käyttö on lisääntynyt alla olevan taulukon mukaisesti:

Vuosi	kokonaismäärä vuodes- sa	vaihteluväli eri kuukausi- na	muutos edelliseen
2010	310	15 - 32	+ 140
2011	278	15 - 29	- 32
2012	291	15 - 34	+ 13
2013	321	19 - 33	+ 30
2014	306	15 - 35	- 15
2015	306	19 - 30	0
2016	381	27 - 38	+ 75
2017	371	20 - 35	- 10
2018		39 - 42 (tammi-touko)	

Yksityistä varhaiskasvatusta käytti toukokuussa 2018 yhteensä 42 lasta 32 perheestä saaden yksityisen hoidon tukea. Yksityisen hoidon tukea sai 8 sisarusparia/kolmikkoa, joista 5 sai yksityisen hoidon tukea yksityisessä päiväkodissa tapahtuvaan varhaiskasvatukseen. Jos Kauniaisissa otettaisiin käyttöön yksityisen varhaiskasvatuksen kuntalisän sisaruskorotus, sen kustannusvaikutus nykyisellä käyttäjämäärällä olisi maksimissaan 725 euroa kuukaudessa (5 x 145) eli 8700 euroa vuodessa. Jos käyttäjämäärä muutoksen myötä kasvaisi, myös kustannusvaikutus olisi suurempi. Toisaalta, jos vastaava määrä lapsia siirtyisi pois kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä, tästä seuraisi säästöä, joka lapsen iästä riippuen päiväkotihoidossa olisi kuukausittain noin 423,75 – 1021,75 €/lapsi/kuukausi (ilman tulosidonnaista hoitolisää), eli vuositasolla 5085 – 12261 €/lapsi, vastavalla lapsimäärällä laskettuna kuin edellä siis jopa 25425 - 61305 euroa/vuosi.

Käytännön maksatukseen ei varhaiskasvatuksen hallinnossa tämänhetkellä henkilöstömitoituksella ja ohjelmistolla ole resursseja. Käytännön maksatuksen voisi hoitaa samalla tavalla, kuin yksityiselle päiväkodille maksettava korvaus maksuttoman esiopetuksen antamisesta, eli yksityinen palveluntuottaja laskuttaisi kaupunkia jälkikäteen kyseisellä summalla. Samassa yhteydessä yksityiseltä palveluntuottajalta vaadittaisiin selvitys, jonka mukaan asiakasmaksua on alennettu samassa suhteessa kuin kaupungilta perittävä summa on.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta	§ 63	22.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 128	03.09.2018

Oheismateriaali: Yksityisen hoidon tuen vertailu

Sivistystoimenjohtaja:

SOVV päättää osaltaan esittää KV:lle, että Kauniaisten yksityisen hoidon tukeen lisätään lapsikohtainen sisarkorotus, joka on enintään 145€/kk ja enintään sen suuruinen, kuin palveluntuottajan perheelle toisesta lapsesta lukien antama maksuhojennus. Sisaruslisää maksetaan perheille, joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa.

Sisaruslisää maksetaan myös perheille, joiden lapsia on sekä kunnallisessa tai ostopalveluna järjestetyssä varhaiskasvatuksessa että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Sisaruslisä maksetaan perheen varhaiskasvatuksessa olevasta toisesta lapsesta lukien yksityiseen varhaiskasvatuspaikkaan vähintään puolivuositain tapahtuvan laskutuksen perusteella, johon liitetään selvitys, jonka mukaan asiakasmaksua on alennettu samassa suhteessa kuin kaupungilta perittävä summa on.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 03.09.2018 § 128

Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta teki 21.8.2018 § 66 saman sisältöisen päätöksen.

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182690-5>

KJ:

KH esittää KV:lle, että Kauniaisten yksityisen hoidon tukeen lisätään 1.1.2019 alkaen lapsikohtainen sisarkorotus, joka on enintään 145 €/kk ja enintään sen suuruinen, kuin palveluntuottajan perheelle toisesta lapsesta lukien antama maksuhojennus. Sisaruslisää maksetaan perheille, joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa.

Sisaruslisää maksetaan myös perheille, joiden lapsia on sekä kunnallisessa tai ostopalveluna järjestetyssä varhaiskasvatuksessa että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Sisaruslisä maksetaan perheen varhaiskasvatuksessa olevasta toisesta lapsesta lukien yksityiseen varhaiskasvatuspaikkaan vähintään puolivuositain tapahtuvan laskutuksen perusteella, johon liitetään selvitys, jonka mukaan asiakasmaksua on alennettu samassa suhteessa kuin kaupungilta perittävä summa on.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

Nuorisotalon peruskorjausvaihtoehdot, tarveselvitys

90/10.03.02/2018

YLKV 13.03.2018 § 28

Lisätiedot:

rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905

rakennuttajainsinööri Ilona Lehto

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten nuorisotalo on valmistunut vuonna 1909 Kauniaisten ensimmäiseksi koulurakennukseksi. Rakennuksen rakennutti vuonna 1907 perustettu yksityinen Grankulla samskola, joka oli rakennuksen ensimmäinen ja pitkäaikaisin käyttäjä. Rakennuksen suunnitteli arkkitehti Waldemar Aspelin. Vuonna 1912 rakennusta laajennettiin arkkitehti Alarik Tawaststjeran laatimien suunnitelmien mukaisesti. Pienempiä laajennuksia tehtiin myös vuosina 1949 (H.A. Ekholm) ja 1954 (P.G. Gylden). Rakennus peruskorjattiin vuosina 1977-80, jolloin se muutettiin nuorisotaloksi. Vuonna 2001 korjattiin julkisivulaudoitus sekä vaihdettiin lahonneita hirssiä. Rakennusvaiheet on esitetty **oheismateriaalissa** (Rakennusvaihekaavio, Rakennushistoriallinen selvitys).

Nuorisotalon talotekniikan korjausvaihtoehdot on tutkittu 2000-luvulla jo aiemmin. Laajemmasta talotekniikkasaneerauksesta luovuttiin sen kustannustason osoittaututtua huomattavan korkeaksi sekä ratkaisun osoittaututtua vaikeasti sovitettavaksi kulttuurihistoriallisesti merkittävään kohteeseen. Rakennusta ja sen talotekniikkaa on sen sijaan korjattu ja ylläpidetty pienemmillä korjaustoimenpiteillä. Myös tilojen käyttöä on sovellettu rakennuksen asettamien ehtojen mukaisesti.

Nuorisotalon talotekniikkasaneerauksen hankesuunnittelulle on kaupungin investointiohjelmassa määrärahaa 117.400 €. Vuoden 2017 aikana on toteutettu saneerauksen valmistelun taustaselvityksiä. Ennen hankesuunnitteluvaihetta on kuitenkin tarkasteltava saneerauksen vaihtoehdot sekä teknisistä että toiminnallisista näkökulmista hankkeen tarkoituksenmukaisen laajuuden määrittämiseksi ja jatkosuunnittelun ohjaamiseksi, jotta suunnitteluresurssit tulevat käytetyksi tarkoituksenmukaisesti.

Kauniaisten nuorisotalon kerrosala on n. 1138m². Rakennuksen kantava runko on hirsirakenne. Vesikatto on peltikate. Rakennus on suojeltu sr-merkinnällä ja rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka turmelevat julkisivujen ja vesikattojen rakennustaiteellisia ja historiallisia arvoja.

Käyttö

Rakennuksessa on viime vuosina toiminut kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto, nuorisopalvelut, kulttuuripalvelut sekä liikuntapalveluiden hallinto. Tiloissa on toiminut myös useita paikallisia vapaa-ajankentän toimijoita se-

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

kä yhteistyökumppaneita. Nuorisovalioikunta on laatinut nuorisotalon (vapaa-ajan talon) talotekniikkasaneerauksesta tarveselvityksen (NUORK 27.08.2015 §22), jossa esitetään, että tilat muutettaisiin kaupunkilaisten kohtaamispaikaksi. Hyvin alustavaa pohdintaa on käyty myös rakennuksen saneeraamisesta ruotsinkielisen koulukeskuksen tarpeisiin.

Keväällä 2017 todettiin nuorisotalon kuntotutkimuksessa kosteusvaurioista johtuvia sisäilmahaittoja. Osa toimistohuoneista poistettiin käytöstä keväällä 2017. Nuorisotoimen toiminta siirrettiin pois rakennuksesta koulujen loppua toukokuussa 2017. Kaikki toiminta tiloissa siirtyi väistötiloihin syksyllä 2017. Tällä hetkellä tiloissa ei ole toimintaa.

Kunto

Tilakeskus teetti rakenneteknisen tutkimuksen rakennuksessa ilmenneiden sisäilmaongelmien selvittämiseksi. Tutkimustulosten perusteella todettiin, että rakennus vaatii mittavia korjaustoimenpiteitä. Korjausvaihtoehtojen selvityksen tueksi teetettiin rakennushistoriallinen selvitys sekä hirsirungon kuntotutkimus, jotka valmistuivat keväällä 2018. Tehtyjen tutkimusten ja selvitysten perusteella tilakeskus on laatinut nuorisotalon peruskorjaustoimenpiteistä neljä alustavaa vaihtoehtoa jatkosuunnittelun ohjaamiseksi. Vaihtoehdot ovat tässä vaiheessa erittäin karkeita ja suuntaa-antavia. Korjaustoimenpiteet ja niiden laajuudet tarkentuvat valitun vaihtoehdon mukaisessa jatkosuunnittelussa.

Hirsirungon kuntoarviossa arvioitiin rungon olevan pääosin kunnossa. Lahovaurioita todettiin kosteusrasitukselle alttiissa kohdissa. Rakennus sijaitsee kallioisessa rinteessä siten, että ylempi taso viettää pintavedet rakennuksen alle. Hirsirungon kunto arvioitiin pistokokein. Rungon todellisen kunnan selvitys vaatisi mittavia pintojen sekä ala- ja yläpohjan rakenneavauksia.

Rakenneteknisessä kuntotutkimuksessa havaittiin rakenneavausten ja materiaalinäytteiden perusteella mikrobikasvustoa sekä kosteus- ja lahovaurioita. Huoneilmassa havaittiin myös merkittävästi teollisia mineraalikuituja. Kosteus- ja lahovaurioiden aiheuttajat ovat monimuotoisen vesikatkon jiiirikohtien vuodot, rakenteiden epätiivisyys sekä sadevesien kulkeutuminen rakenteisiin. Merkittävimpänä sisäilmaongelmien aiheuttajana voidaan pitää sisäpuolista lisälämmöneristystä, joka on tehty 1970-luvun peruskorjauksen yhteydessä. Lisälämmöneristys on muuttanut rakenteiden kosteusteknistä toimivuutta aiheuttaen rakenteissa mittavia kosteus- ja lahovaurioita. Sisäilmasta mitatut teolliset mineraalikuidut ovat myös peräisin 1970-luvun peruskorjauksen sisäpuolisesta lämmöneristeestä (vuorivilla). Rakennuksen sisäilma on laadultaan huono ja erityisen heikko 2. kerroksen tiloissa sekä kellarikerroksessa.

Rakennuksen lämmitysmuoto on kaukolämpö ja vesikiertoiset patterit. Koneellinen ilmanvaihto on asennettu 1970-luvun peruskorjauksen yhteydessä, kuten pääosin myös muu rakennuksen talotekniikka. Pieniä lisäyksiä ja ylläpitokorjauksia on tehty vuosien varrella. Rakennuksen talotekniikka on elinkaarensa päässä.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

Korjaustarve

Tehtyjen alustavien tutkimuksen ja selvitysten perusteella todetaan, että rakennus vaatii mittavan sekä rakenteiden että talotekniikan peruskorjauksen. Molempien tekninen kunto on vuosien mittaan heikentynyt merkittävästi. Aiheuttajina ovat iän, normaalin kulumisen ja teknisen vanhentuneisuuden lisäksi mm. rakennusvirheet ja väärin toteutetut lisäeristykset. Hirsirungon ja alapohjan korjaustarpeen tarkempi määrittäminen vaatii lisätutkimuksia. Mikrobi- ja lahovaurioituneet rakenteet sekä pinnat tulee purkaa ja rakentaa uudelleen. Rakennuksen tuleva käyttötarkoitus määrittelee rakenteiden ja talotekniikan korjaustavan ja kustannukset.

Vaihtoehto 1

Rakennus peruskorjataan opetus-, toimisto- ja nuorisotiloiksi käyttäjien tarpeiden mukaisesti ja osaksi ruotsinkielisen koulukeskuksen toimintoja. Korjaustoimenpiteet sisältävät vaadittavat tilamuutokset, rakenteiden ja talotekniikan korjaukset sekä ympäristön muokkauksen. Rakennuksen energiatalous otetaan suunnittelussa ja käyttöä ajatellen huomioon. Tavoite korjata rakennus uudisrakentamiseen verrattavaan tasoon tähän käyttötarkoitukseen huomioiden rakennuksen suojelumerkintä saattaa olla vaikeaa järkevän ja käyttökelpoisen kokonaisuuden aikaansaamiseksi ainakaan kohtuullisin kustannuksin.

Rakennuksen tekninen kunto tulee selvittää lisätutkimuksin suunniteltua käyttöä ja suoritettavia muutoksia ajatellen. Tämän lisäksi arvioidaan tilojen käyttöä ja mahdollisia ulkoisia muutostarpeita liittyen rakennuksen suojelumerkintään.

Korjauksen kustannustaso on kokoluokkaa 7000 - 8000 euroa/m². Kustannustason varaus ilman tarkempia tutkimuksia ja suunnitelmia on + - 25 - 30 %.

Kustannustason kokoluokka perustuu maakuntamuseon kokemuspohjaiseen arvioon vastaavien kohteiden korjaustöistä. Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio kyseisestä vaihtoehdosta on 8-9 M€.

Vaihtoehto 2

Rakennus peruskorjataan ja ennallistetaan. Korjaustoimenpiteet sisältävät rakenteiden korjaukset sekä ympäristön muokkauksen. Rakennukseen palautetaan painovoimainen ilmanvaihto ja/tai selvitetään sen hybridivaihtoehtoja. Tilojen käyttöä sovelletaan rakennuksen asettamien reunaehtojen mukaisesti. Painovoimainen ilmanvaihto rajoittaa tilojen käyttöä henkilömäärän ja oleskeluajan puitteissa. Tilat eivät tässä vaihtoehdossa sovellu opetus- tai työskentelytiloiksi, mutta mahdollistavat lyhytaikaisen kokoontumisen ja esim. palauttamisen nuorisotaloksi.

Rakennuksen tekninen kunto tulisi selvittää lisätutkimuksin suunniteltua käyttöä ja suoritettavia muutoksia ajatellen.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

Korjauksen kustannustaso on kokoluokkaa 5000 - 7000 euroa/m². Kustannustason varaus ilman tarkempia tutkimuksia ja suunnitelmia on + - 25 - 30 %.

Kustannustason kokoluokka on johdettu vaihtoehto 1:ssä sovelletusta maakuntamuseon kokemuspohjaisesta arviosta huomioiden pois jäävä raskaan talotekniikan osuus. Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio kyseisestä vaihtoehdosta on 6-8 M€.

Vaihtoehto 3

Rakennus peruskorjataan ja ennallistetaan siinä laajuudessa kuin katsotaan toiminnan kannalta tarpeelliseksi. Varaudutaan purkamaan 1909 jälkeen tehdyt laajennusosat (n. 700 m²), mikäli rakennuksen kunto todetaan liian huonoksi säilytettäväksi tai mikäli kulttuurihistoriallisista syistä se katsotaan parhaaksi ratkaisuksi. Jäljelle jäävä alkuperäinen osuus (n. 400 m²) peruskorjataan rakennuksessa käytettyjen materiaalien ja suunnitellun käytön ehdoilla. Palautetaan alkuperäinen huonejärjestys ja ennallistetaan julkisivu alkuperäiseen asuunsa.

Korjaustoimenpiteet sisältävät rakenteiden korjaukset sekä ympäristön muokkauksen. Rakennukseen palautetaan painovoimainen ilmanvaihto ja/tai selvitetään sen hybridivaihtoehtoja. Tilojen käyttöä sovelletaan rakennuksen asettamien reunaehtojen mukaisesti. Painovoimainen ilmanvaihto rajoittaa tilojen käyttöä henkilömäärän ja oleskeluajan puitteissa. Tilat eivät sovellu opetus- tai työskentelytiloiksi, mutta mahdollistavat lyhytaikaisen kokoontumisen.

Rakennuksen tekninen kunto tulisi selvittää lisätutkimuksin suunniteltua käyttöä ja suoritettavia muutoksia ajatellen.

Korjauksen hintataso on kokoluokkaa 5000 - 7000 euroa/m². Kustannustason varaus ilman tarkempia tutkimuksia ja suunnitelmia on + - 20-25 %.

Kustannustason kokoluokka on johdettu vaihtoehto 1:ssä sovelletusta maakuntamuseon kokemuspohjaisesta arviosta huomioiden pois jäävä raskaan talotekniikan osuus. Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio suppean pinta-alan mukaisesti kyseisestä vaihtoehdosta on 2-3 M€.

Vaihtoehto 4

Palautetaan rakennuksen alkuperäinen julkisivu joko nykyisessä laajuudessaan tai pienempänä kokonaisuutena. Suoritetaan vain rakennuksen paikallaan säilymisen kannalta välttämättömimmät korjaustoimenpiteet. Sisäpuolisia korjaustoimenpiteitä ei suoriteta. Rakennus säilyy kaupunkikuvassa, mutta tällainen minimivaihtoehdon mukainen korjaus ei mahdollista rakennuksen sisäpuolista käyttöä.

Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio kyseisestä vaihtoehdosta on 1-2 M€.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

YTJ: Valiokunta päättää lähettää tarveselvityksen nuorisotalon korjausvaihtoehdoista lausunnon antamista varten käyttäjävaliokunnille (nuorisovaliokunta, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik ja suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta).

Lausuntojen pohjalta yhdyskuntavaliokunta valmistelee esityksen tarveselvityksen hyväksymisestä ja jatkosuunnitteluun valittavasta vaihtoehdosta kaupunginhallitukselle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Lisäksi valiokunta totesi, että peruskorjaus tulee toteuttaa rakennuksen ehdoilla ja sopeuttaen käyttötarkoitus sen mukaisesti. Tällöin vaihtoehdot nro 1 ja 4 eivät käytännössä tule kysymykseen.

YLKV 21.08.2018 § 74

Lisätiedot:

Ilona Lehto, rakennuttajainsinööri, puh 050 594 2359
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunta päätti 13.3.2018 § 28 lähettää tarveselvityksen nuorisotalon korjausvaihtoehdoista käyttäjävaliokunnille lausuttavaksi. Lisäksi valiokunta totesi, että peruskorjaus tulee toteuttaa rakennuksen ehdoilla ja sopeuttaen käyttötarkoitus sen mukaisesti. Tällöin vaihtoehdot nro 1 ja 4 eivät käytännössä tule kysymykseen.

Sivistystoimen valiokunnat ovat käsitelleet ehdotettuja korjausvaihtoehtoja ja antaneet lausuntonsa kokouksissaan seuraavasti:

Nuorisovaliokunta 18.4.2018 § 11:

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182646-4>

Kulttuurivaliokunta 19.4.2018 § 14:

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182648-5>

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik 22.5.2018 § 39:

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182650-6>

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

Suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan lausunto 3.6.2018
§ 57:

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182680-11>

Käyttjävaliokuntien lausunnot käsittelevät koko sivistystoimen tilatarpeita ja käynnissä olevia selvityksiä varsin laajasti. Lausunnoissa todetaan, että kaupungissa tulee olla nuorisotilat ja että nykyisen nuorisotalon sijainti on tarkoitukseen erinomainen sopivan keskeisellä paikalla kaupungissa. Valiokunnat esittävät jatkosuunnitteluun nuorisotalon peruskorjausvaihtoehtoa 3, kuitenkin ehdollisena, siten että nuorisotalon välittömään läheisyyteen toteutettaisiin uusi lisärakennus, jonka tilat soveltuisivat laajasti kuvataiteen ja musiikin opetuskäyttöön, n. 10 hengen toimistotilatarpeisiin, nuorisopalveluille ja Digilab-toimintaan.

Todettakoon, että tämän tarveselvityksen tavoite on ohjata nuorisotalon peruskorjauksen jatkosuunnittelua. Mahdollisista muista lisärakentamishankkeista tulee käyttäjätoimialan laatia kaupungin investointihankkeiden toteutusohjeen mukaisesti aivan ensiksi tarveselvitys kaupunginhallituksen päätöksentekoa ja suunnittelun määräraharavauksia varten. Tällaisia ei ole toistaiseksi käytettävissä. Lausunnoissa mainitun kulttuurikukkula-konseptin laajuudesta, investointikustannuksista tai vaikutuksista kaupungin käyttötalouteen ei ole alustavaakaan käsitystä, joten siihen ei tässä vaiheessa ole mahdollista ottaa kantaa.

Lisäksi on todettava, että kaupungin strategiassa on asetettu tavoitteeksi kiinteistöjen käyttöasteen nosto. Myös edellisellä strategiakaudella pidettiin tärkeänä ensisijaisesti tehostaa nykyisten tilojen käyttöä, lisätä yhteiskäyttöisyyttä ja ennemminkin karsia kiinteistöjä ja niistä koituvia kustannuksia. Mahdollisuuksia tähän on paljon ja ne tulisi tarkastella ensisijaisesti. Uusi Paviljonki rakennettiin monipuolisiin opetuksen ja kulttuurin tarpeisiin ja alkuperäinen tarkoitus oli, että ne palvelisivat koulun toimintojen lisäksi laajasti myös muita, erityisesti kulttuuripalveluiden toimintoja: luonnollisesti musiikkia, mutta myös esim. tanssia ja tiloihin sopivaa liikuntaa. Kuvataidekoululle on toteutettu omat tilat Odenwallin rakennukseen ja kansalaisopistolla on kokonainen oma kiinteistö, Petra.

Lausunnoissa esille nostettu mahdollisuus saada nuorisotalon peruskorjaukselle museaalista korjausavustusta tulee selvittää, mutta kaupungin tulee päätöksenteossaan varautua siihen, että avustusmäärärahojen yleisestä niukkuudesta johtuen kustannukset tulevat kokonaan kaupungin maksettaviksi. Rakennusinvestointihankkeen toteutusohjeen mukaisesti hankkeille anottavien avustusten selvittämisestä ja hakemisesta vastaa käyttäjä.

Yhdyskuntavaliokunta on peruskorjausvaihtoehtoja käsitellessään 13.3.2018 todennut, että käytännössä vaihtoehdot 1 ja 4 eivät tule kyseeseen. Valiokunta perusti tämän kantansa siihen, että vaihtoehto 1 tulisi kohtuuttoman kalliiksi ja se olisi vanhaan hirsirakennukseen teknisesti epäsopeva ja liian raskas ratkaisu. Vaihtoehto 4 puolestaan ei mahdollistai-

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

si mitään varsinaista käyttöä, joten se olisi investointina hukkaan heitetty. Näin ollen yhdyskuntavaliokunnan näkemys oli, että korjausratkaisu tulee hakea vaihtoehtoista 2 ja 3, rakennuksen ehdoilla ja käyttötarkoitus siihen sopeuttaen. Nämä molemmat ratkaisut perustuvat korjaamiseen ennallistamalla sekä palauttamalla rakennukseen painovoimainen ilmanvaihto ja/tai selvittämällä ilmanvaihdon hybridivaihtoehtoja. Näin peruskorjattuna rakennus mahdollistaisi lyhytaikaisen kokoontumisen ja esim. palauttamisen nuorisotaloksi. Vaihtoehdot eroavat toisistaan korjattavan pinta-alan laajuuden ja sen myötä korjauskustannusten suhteen. Vaihtoehdossa 2 kunnostettaisiin koko nykyinen rakennus. Vaihtoehdossa 3 kunnostettaisiin ns. alkuperäinen osa rakennusta, n. 400 m² ja myöhemmin rakennetut laajennusosat purettaisiin. Tällä ratkaisulla palautettaisiin rakennuksen alkuperäinen laajuus ja ilme, mikä voisi olla myös kulttuurihistoriallisesti tarkoituksenmukaista.

Rakennus on suojeltu asemakaavassa sr-merkinnällä, joten tarvittavat taustaselvitykset ja hankesuunnittelu toteutetaan yhdessä museaalisia arvoja valvovan maakuntamuseon edustajan kanssa. Laajennusosien purkamisen eli vaihtoehto 3 toteuttaminen edellyttää tarkempaa rakenteiden kuntotutkimusta ja maakuntamuseon hyväksyntää. Mikäli rakennuksen kunto todetaan liian huonoksi jotta se kannattaisi säilyttää nykyisessä laajuudessaan, tai osittainen purkaminen olisi perusteltua muista syistä, on purkamiselle haettava lupaa.

Tarveselvityksen hyväksymisen jälkeen kilpailutetaan hankesuunnittelua varten työryhmä, joka laatii sisäpuolisten rakenteiden purkusuunnitelmat rakennuksen tarkemman kunnan selvittämiseksi sekä käynnistää varsinaisen hankesuunnittelun. Lopullinen korjaussuunnitelma sekä investointiesitys sisältäen tarkentuneen määrärahatarpeen valmistuu aikaisintaan keväällä 2019. Nuorisotalon korjaustyöt alkavat aikaisintaan vuonna 2020.

YTJ:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se hyväksyy nuorisotalon peruskorjauksen tarveselvityksen korjausvaihtoehto 3 mukaisena ohjaamaan nuorisotalon jatkosuunnittelua ja että se päättää esittää KV:lle vuoden 2019 talousarvioon hankesuunnittelun määrärahasi 300.000 euroa.

Pj esitti vpj Wahlstedtin kannattamana, että valiokunta hyväksyisi nuorisotalon peruskorjauksen tarveselvityksen korjausvaihtoehto 2 mukaisena (vaihtoehto numero 3 sijaan) ohjaamaan nuorisotalon jatkosuunnittelua. Ehdotus sai valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se hyväksyy nuorisotalon peruskorjauksen tarveselvityksen korjausvaihtoehto 2 mukaisena ohjaamaan nuorisotalon jatkosuunnittelua ja että se päättää esittää KV:lle vuoden 2019 talousarvioon hankesuunnittelun määrärahasi 300.000 euroa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Yhdyskuntavaliokunta	§ 74	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 129	03.09.2018

KH 03.09.2018 § 129

Yhdyskuntavaliokunta on katsonut vaihtoehtojen kartoituksen yhteydessä kokouksessaan 13.3.2018 § 28 vaihtoehdot 2 ja 3 parhaiten soveltuviksi, todeten että vaihtoehdot 1 ja 4 eivät käytännössä tule kyseeseen. Yhdyskuntavaliokunnan linjauksen mukaan kyseessä olevan historiallisesti arvokkaan suojellun rakennuksen peruskorjaus tulee toteuttaa rakennuksen ehdoilla ja sopeuttaen käyttötarkoitus sen mukaisesti. Vaihtoehto 1 tarkoittaisi toteutusta uudisrakentamiseen verrattavaan tasoon, mikä rakennuksen suojelumerkintä huomioiden on vaikeaa järkevän ja käyttökelpoisen kokonaisuuden aikaansaamiseksi ainakaan kohtuullisin kustannuksin. Vaihtoehto 4 puolestaan minimivaihtoehtona on liian suppea eikä mahdollistaisi rakennuksen sisäpuolista käyttöä. Vaihtoehdot 2 ja 3 perustuvat rakennuksen peruskorjaukseen ja ennallistamiseen siten, että tiloissa on mahdollista toimia ja kokoontua. Rakennukseen palautettaisiin painovoimainen ilmanvaihto, mikä rajoittaa tilojen käyttöä henkilömäärän ja oleskeluajan puitteissa nykyisten normien mukaan.

Vaihtoehdot 2 ja 3 eroavat toisistaan korjattavan pinta-alan laajuuden ja sen myötä korjauskustannusten suhteen. Vaihtoehdossa 2 kunnostettaisiin koko nykyinen rakennus, ehkä viimeisimpiä pieniä laajennuksia lukuunottamatta, kun taas vaihtoehdossa 3 kunnostettaisiin ns. alkuperäinen osa rakennusta, n. 400 m², ja myöhemmin rakennetut laajennusosat purettaisiin. Jatkosuunnittelun kannalta vaihtoehtojen 2 ja 3 taustaselvityksissä ei ole eroa. Jatkoselvitysten yhteydessä on kuitenkin mahdollista, että rakennuksen kunto havaitaan olevan paikoittain niin huono, ettei sitä ole järkevää säilyttää koko laajuudessaan. Osittainenkin purkaminen edellyttää kuitenkin museoviranomaisten hyväksyntää. Tässä vaiheessa tarvitaan siis kannanotto siitä, millaiseen käyttötarkoitukseen nuorisotalo on tarkoituksenmukaista korjata. Vaihtoehtojen 2 ja 3 mukaan tilat mahdollistavat lyhytaikaisen kokoontumisen ja siten palauttamisen nuorisotaloksi sekä muuhun kerho- ja harrastustoimintaan, mutta tilat eivät sovellu opetus- tai työskentelytiloiksi.

KH päättää tarveselvityksen hyväksymisestä. Ensi vuotta koskevat määräraha-asiat käsitellään talousarvion yhteydessä, minkä takia päätösehdotusta on tarkistettu siltä osin.

KJ:

KH päättää hyväksyä nuorisotalon peruskorjauksen tarveselvityksen korjausvaihtoehto 2 mukaisena ohjaamaan nuorisotalon jatkosuunnittelua nuoriso- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen tarpeisiin ja esittää yhdyskuntatoimelle, että vuoden 2019 talousarvioon sisällytetään hankesuunnittelua varten määrärahaa 300.000 €.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kulttuurivaliokunta	§ 34	28.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 130	03.09.2018

Kirjaston asiakastilojen uudistaminen (Tarveselvitys)

265/10.03.02/2018

KULTV 28.08.2018 § 34

KULTV

Lisätiedot:
Kirjastonjohtaja Piritta Numminen
puh 050 5056 403
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginkirjasto on suunniteltu 30 vuotta sitten vastaamaan sen ajan kirjaston tarpeisiin. Vuosikymmenten aikana kirjastotoiminta on monilta osin muuttunut ja muutokset jatkuvat myös lähitulevaisuudessa mm. digitalisaation edetessä ja automaation ja robotiikan kehittyessä. Kirjaston asiakastilat eivät enää vastaa nykyisiä tai lähitulevaisuuden tarpeita vaan kaipaavat uudistamista eri asiakasryhmät ja toiminnallisuus huomioiden.

Yleisistä kirjastoista annetussa laissa on todettu, että yleisen kirjaston tehtävänä on:

1. Tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
2. Ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
3. Edistää lukemista ja kirjallisuutta
4. Tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
5. Tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
6. Edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua

Kirjastosalin nykyiset hyllyt ovat vanhat ja korkeat, josta johtuen ne luovat myös turvallisuusriskin. Esimerkiksi heinäkuussa 2018 hyllyltä pudonneesta kirjasta aiheutui asiakkaalle ensiapua vaatinut tilanne. Myös lastenosastolla aineistohyllyn pidikkeet ovat pettäneet jo useamman kerran. Matalammat, pyörälliset hyllyt tuovat avaruutta, valoisuutta, helpottavat ilman kiertoa ja lisäävät tilojen muunneltavuutta sekä aineiston houkuttelevuutta. Myös nykyinen hyllyvalaistus on tullut käyttöikänsä loppuun. Valaistuksen uusimisella saadaan säästöjä vuosittaisiin käyttömenoihin. Uudistuksella haetaan ratkaisuja kirjastopalvelujen tuottamiseen ja kirjaston tilojen kehittämiseen mm. automaatio ja robotiikka huomioiden, jotta pystytään vastaamaan muuttuvan yhteiskunnan esittämiin vaatimuksiin ja palvelemaan kuntalaisia mahdollisimman monipuolisesti.

Suunnittelu

Asiakastilojen uudistaminen on iso projekti, jossa kaikki asiat vaikuttavat toisiinsa: kirjaston palvelut ja prosessit, tilojen toiminnallisuus, uudet aineistohyllyt ja muu kalustus, valaistus, robotiikka ja automaatio. Tulevaisuuden kirjasto -projektissa käydään läpi kirjaston omat prosessit ja pohditaan tulevaisuuden palveluja, ettei tuloksena ole vain uusilla

Kulttuurivaliokunta	§ 34	28.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 130	03.09.2018

kalusteilla sisustettu sama kirjasto kuin aikaisemmin. Kuntalaisten osallistaminen on erittäin tärkeää. Suunnittelun alussa on tavoitteena kerätä mahdollisimman paljon asiakastoiveita. Em. perusteella kilpailutetaan sisustusarkkitehti osallistavaan suunnitteluun. Kuntalaisille pidetään muutama työpaja puolivalmiiden suunnitelmien kanssa ja sisustusarkkitehti sitoutuu muuttamaan suunnitelmia tulosten mukaisesti. Myös esim. robotiikkaan ja automaatioon liittyvien yhteistyökumppaneiden on oltava tiiviisti mukana suunnittelussa. Tekniikka kehittyy nopeasti, joten on tärkeää pohtia mitä teknisiä ratkaisuja kannattaa ottaa käyttöön.

Aikataulu

Kirjaston asiakastilojen suunnittelu aloitetaan syksyllä 2018 kartoittamalla kuntalaisten toiveita, miettimällä kirjaston palveluja ja prosesseja, kokoelman määrää, tulevaisuuden tarpeita jne. Hankesuunnittelurahalla toteutetaan varsinainen suunnittelutyö keväällä 2019. Hankesuunnitelmaa ja kustannusarviota asiakastilojen uudistamisesta tarvitaan elokuussa 2019 vuoden 2020 taloussuunnittelun yhteydessä.

Hankesuunnittelun kustannusarvio

Hankesuunnittelun kustannusarvio on n. 30 000 euroa, johon sisältyy sisustusarkkitehti, konsultointityöpajat sekä robotiikka ja automaatiosuunnittelu.

Liitteet: Tarveselvitys

Sivistystoimenjohtaja:

Kulttuurivaliokunta päättää esittää KH:lle kirjaston asiakastilojen uudistamista koskevan tarveselvityksen hyväksymistä ja 30 000 € määrärahan varaamista hankesuunnittelua varten osaksi vuoden 2019 investointisuunnitelmaa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 03.09.2018 § 130

KJ:

KH hyväksyy kirjaston asiakastilojen uudistamista koskevan tarveselvityksen ja varaa 30 000 € määrärahan hankesuunnittelua varten osaksi vuoden 2019 investointisuunnitelmaa.

.....

Jäsen Salmisen ehdotus päätökseen tulleeeksi lisäykseksi, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KH hyväksyi kirjaston asiakastilojen uudistamista koskevan tarveselvityksen ja päätti sisällyttää vuoden 2019 investointisuunnitelmaan 30 000 €:n määrärahan hankesuunnitteluun ja kalustehankintoihin.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 73	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 131	03.09.2018

Vastaus valtuustoaloitteeseen, kirjastorakennuksen ulkoseinien kunnostaminen

206/10.03.02/2018, 100/00.02.00/2018

YLVK 21.08.2018 § 73

Lisätiedot:

Ilona Lehto, rakennuttajainsinööri, puh 050 594 2359
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Tapani Jääskeläinen ja 4 muuta allekirjoittajaa ovat jättäneet valtuustoaloitteen kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.6.2018 § 30 (**ohesimateriaali**). Aloitteessa esitetään, että kirjastorakennuksen ulkoseiniin kohdistetaan ulkoseinäremontti, jonka yhteydessä julkisivu rapattaisiin ja maalattaisiin valkoiseksi, jolloin se olisi ”sopuoinnussa” ympäristönsä muiden rakennusten kanssa.

Kirjastorakennus on valmistunut vuonna 1985 ja sen julkisivu on rakentamisajankohdalle tyypillinen vaaleanharmaa kahi-tiilimuuraus. Muuraus on vuosien saatossa tummunut ilman epäpuhtauksien johdosta. Aloitteessa on mainittu, että ulkoseinässä on havaittavissa halkeamia. Todettakoon, että kuorimuurin halkeamiset ovat rakenteelle tyypillisiä lämpölaajentumista aiheutuneita halkeamia eivätkä ne sinänsä edellytä rakenteellista korjaustyötä. Tulevan maalaustyön yhteydessä halkeamat kitataan.

Kirjastorakennuksen maalaus otettiin rakennusten yllä- ja kunnossapitolistalle vuonna 2014 tehdyn valtuustoaloitteen johdosta. Hankkeen käynnistäminen on odottanut keskusta-alueen valmistumista. Keskusta-alue valmistuu vuonna 2019 kesäkauden aikana. Kirjastorakennuksen ulkoseinien maalaus suoritetaan tämän jälkeen syksyllä, jolloin ympäristön rakennustyöt eivät aiheuta maalatulle pinnalle likaantumisen vaaraa.

Hanketta on alustavasti valmisteltu vuonna 2015, jolloin selvitettiin julkisivuasiantuntijan kanssa julkisivun eri käsittelytapoja. Julkisivun rappausta arvioitaessa todettiin, että rappaus tulisi toteuttaa 3-kerrosrappauksena. Rappauskerrokset lisäävät julkisivun paksuutta, jolloin se vaikuttaa haittaavasti julkisivun detaljeihin kuten räystäsrakenteeseen sekä ikkuna- ja ovi-liittymiin sekä pellityksiin, jotka tulisi uusida. Julkisivussa on myös reliefimuuraus, joka jäisi rappauksen alle piiloon. Slammausta ei voida toteuttaa suoraan muurattuun pintaan, vaan se vaatii pohjakäsittelyksi tartunta- ja täyttörappauksen, jonka haitat julkisivulle ovat samat kuin rappauksen. Julkisivun maalaus kalkkihiekkatiilelle soveltuvalla hengittävällä maalilla todettiin parhaaksi vaihtoehdoksi. Julkisivumaalauksesta pyydettiin alustavia kustannusarvioita, joiden perusteella kustannusarvio maalaustyölle on 50.000 euroa. Määräraha on sisällytetty vuoden 2019 rakennusten yllä- ja kunnossapitotöihin. Julkisivumaalaus lisää julkisivun huoltotarvetta. Maalattua julkisivua tulee huoltaa 5-10 vuoden välein pesuin tai huoltomaalauksin.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 73	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 131	03.09.2018

YTJ:

Valiokunta merkitsee tiedoksi vastauksen valtuustoaloitteeseen kirjastorakennuksen ulkoseinien kunnostamisesta ja lähettää sen edelleen tiedoksi KH:lle ja KV:lle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 03.09.2018 § 131

KJ:

KH esittää, että KV merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen kirjastorakennuksen ulkoseinien kunnostamisesta ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2019 - 2021

652/00.04.01/2014

YLKV 21.08.2018 § 71

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikan projekti-insinööri Lennart Långström, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 12.6.2018 päättänyt pyytää taloussuunnitelmaehdotuksesta 2019 - 2021 jäsenkuntien lausunnot 31.8.2018 mennessä.

Perussopimuksen mukaista lausuntoa pyydetään:

- Strategiasuunnitelmasta
- Liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista
- Kuntaosuuksien tasosta
- Lipputulotavoitteista TTS-kaudella
- Tarkastusmaksun korottamisesta
- Kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tai alijäämän takaisin maksamisesta suunnitelmakaudella 2019 – 2021

Lausuntopyyntö on esityslistan **oheismateriaalina**. Lausuntopyyntöön liittyvä aineisto on julkaistu internet-osoitteessa:

<https://www.hsl.fi/paatoksenteko>

→ Esityslistat ja pöytäkirjat/Hallitus 12.6.2018

Alustavan Toiminta- ja taloussuunnitelman 2019-21 perusteena ovat kuntayhtymän strategian ja voimassa olevan TTS:n ja liikennöintisuunnitelman lisäksi arvioidut muutokset HSL:n toimintaympäristössä. Strategiatyön tavoitteena on ollut muuttuvan toimintaympäristön ja asiakastarpeiden entistä parempi huomioon ottaminen.

Strategiasuunnitelma 2018-2021

Perussopimuksen mukaan yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. Hallitus päätti joulukuussa 2017 hyväksyä HSL:n toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian valtuustokaudelle 2017-21. Linjaukset ovat olleet myös TTS 2019-21 lähtökohtana.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

HSL:n uusi Visio 2030 on ”Kestävällä liikkumisella sujuva arki ja maailman toimivin kaupunkiseutu”.

Strategian viisi painopistettä ovat:

1. Erinomainen asiakaskokemus
2. Tehokas runkoverkko
3. Ennakointi ja uudistuminen
4. Aktiivinen yhteistyö
5. Kestävä talous

HSL:n uusiksi arvoiksi on tunnistettu seuraavat neljä asiaa: yhdessä, ihmiselle, vastuullisesti, kunnianhimoisesti.

Keskeisiä muutoksia suunnitelmakaudella

Näkyvin uudistus on vuonna 2019 käyttöön otettava vyöhykkeisiin perustuva lippujen hinnoittelumalli, jonka seurauksena lipputuotteet ja niiden hinnoittelu muuttuvat merkittävästi. Uudistus johtaa myös laajoihin pysäkki-infran uudistuksiin ja edellyttää lisäksi panostamista matkustajainformaation ja muutosviestintään. Tavoitteena on ollut mm. lähialueen palvelujen käytön mahdollistaminen kuntarajoista riippumatta.

Liikennemallitarkastelujen perusteella vyöhykemallin käyttöönotto lisää joukkoliikenteen käyttöä erityisesti vyöhykkeeltä B vyöhykkeelle A suuntautuvilla matkoilla.

Lähijunaliikenteessä varaudutaan matkustajamäärän kasvuun vuonna 2019 pidentämällä yksittäisiä rantaradan suunnan junia ruuhka-aikaan. HSL:n tilaamasta lähijunaliikenteestä avataan tarjouskilpailun esivalintavaihe vuonna 2018. Varsinainen tarjouskilpailu on tarkoitus ratkaista keväällä 2020.

Bussiliikenteen suunnitelmakauden muutokset sisältävät uusia perustettavia runkolinjoja mutta ovat vaikutuksiltaan vähäiset Kauniaisten kannalta. Länsimetron liityntäliikenteen palvelutasoa parannetaan lisäämällä tarjontaa Etelä-Espoossa.

Maaliskuussa 2019 otetaan käyttöön Tapiolan uusi bussiterminaali, jolloin linjat 548 ja 549 siirtyvät käyttämään uutta terminaalia Tapionaukion sijasta ja samalla niiden reitti muuttuu siten, että linjat eivät enää liikennöi Reventulentien kautta.

Linjastosuunnitelmassa esitetty pisto Kuurinniityyn linjalle 224 poistetaan, kun Suurpellon ja Kuurinniityn välinen joukkoliikenneyhteys valmistuu 2020.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Sähköbussien kokeiluvaiheen jälkeen valmistellaan Espoon Leppävaaran liityntäliikenteen kilpailutusta, jossa liikennöitsijän pitää tarjota liikenteeseen sähköbussseja. HSL on myös mukana neljässä toimialueellaan toteuttavassa automaattibussikokeilussa.

Maksujärjestelmää kehitetään kohti tunnistepohjaista järjestelmää, jossa ensimmäinen askel on lähimaksaminen. Vuoden 2019 alussa lähimaksaminen mahdollistetaan pilottina raitiovaunuissa ja laajennetaan myöhemmin kaikkiin liikennevälineisiin, alkuvaiheessa mahdollisuus koskee ainoastaan kertalippujen ostoa.

HSL valmistelee vuoden 2019 alussa MAL 2019-suunnitelman hyväksyttäväksi kuntayhtymän hallituksessa ja varmistaa mm. että suunnitelman mukaiset runkoverkon kehittämistarpeet huomioidaan.

Lippulajitutkimuksilla kerätään jatkossakin tietoa matkustajien kotipaikka- ja matkalippujakaumista kuntien HSL-alijäämän määrittämistä varten. Lippulajitutkimusten tarvetta ja mahdollista uutta tutkimustapaa vyöhykemallin käyttöönoton jälkeen selvitetään kuitenkin vuoden 2019 aikana.

TALOUSSUUNNITELMA 2019-21

Toimintatulot

Lipputulot ja lipun hintojen muutokset

HSL:n toimintatulot vuonna 2019 ovat yhteensä 743,4 milj. euroa. Kasvu edellisvuoden ennusteeseen verrattuna on 12,1 milj. euroa (1,7 %). Vuonna 2020 toimintatulojen arvioidaan olevan 764,0 milj. euroa ja vuonna 2021 769,1 milj. euroa.

Lipputulot (alv 0 %) arvioidaan olevan vuonna 2018 yhteensä 374,1 milj. euroa ja vuonna 2019 371,3 milj. euroa. Edelleen vuodelle 2020 lipputulot arvio on 376,9 milj. euroa ja 382,6 milj. euroa vuodelle 2021. Lipputulot muodostavat 50 % HSL:n toimintatuloista. Vuoden 2019 alusta lipputulot perustuvat uuteen vyöhykejärjestelmään, jolloin laskentatapa edelliseen vuoteen nähden ei ole vertailukelpoinen.

Nykytariffin mukaisia hintoja ei koroteta vuonna 2019. Vyöhyketariffin lippujen hinnat on määritelty niin, että laskennallinen lipun hintojen muutosprosentti koko ABCD alueen lippujen hinnoissa on -3,4 %. Lippujen hintoihin ei esitetä korotuksia johtuen viime vuosien ennakoitua suuremmista lipputulotuloista ja kustannussäästöistä. Vuodesta 2018 vuoteen 2019 lipunmyyntiin vaikuttavan matkustajamäärän arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 1,5%.

Kauniaisten lipputulot arvio vuodelle 2019 on 1,94 milj. euroa, vuosille 2020-2021 n. 2 milj. euroa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Kuntaosuudet

Menot, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten ja joukkoliikenneinfran osuuksista.

Esitettyssä kuntaosuuslaskelmassa on oletettu, että uusi vyöhykehinnottelumalli otetaan käyttöön vuoden 2019 alussa. Laskutettavat kuntaosuudet ovat 2019 yhteensä 356,0 milj. euroa muodostaen 47,9 % HSL:n toimintatuloista. Kuntaosuuksissa on huomioitu kunnille kertyneen ylijäämän palautusta 24,0 milj. euroa.

Kauniaisten kuntaosuudet olisivat vähennysten jälkeen 0,537 milj. euroa vuonna 2019, 0,560 milj. euroa vuonna 2020 ja 0,513 milj. euroa vuonna 2021. Lopulliseen kuntaosuuteen vaikuttavat kuitenkin kunnan lipputulot, jotka TTS-aineistossa on arvioitu varsin korkeiksi, ottaen huomioon että Kauniainen sijoittuu lähes kokonaan tulevalle B-vyöhykkeelle, jolloin lipputulokertymä lienee nykyistä huomattavasti pienempi.

Kuluvan vuoden 2018 kuntaosuudeksi vähennysten jälkeen on HSL ilmoittanut Kauniaisille 1,1 milj. euroa.

Muut tulot

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 4,7 milj. euroa vuosina 2019-21. Muita tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan n. 1,5 milj. euroa. Vuokratuloja arvioidaan kertyvän 2,1 milj. euroa vuodessa. Tarkastusmaksutuottoja on arvioitu vuonna 2019 kertyvän 5,2 milj. euroa, joista luottotappiota koituu kuitenkin 2,0 milj. euroa. Tarkastusmaksu on ollut 80 euroa vuodesta 2007 lähtien. Tarkastusmaksua esitetään jälleen korotettavaksi 100 euroon.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2019 ovat yhteensä 747,3 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2018 ennusteesta 42,5 milj. euroa (6,0 %). Vuoden 2020 toimintamenojen arvioidaan olevan 766,6 milj. euroa ja vuoden 2021 toimintamenot 772,9 milj. euroa.

Palveluiden ostomenot vuonna 2019 ovat yhteensä 714,4 milj. euroa muodostaen 95,6 % HSL:n toimintamenoista. Merkittävin osa palveluiden ostosta muodostuu joukkoliikenteen operointikustannuksista.

Joukkoliikenteen operointikustannukset

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat 528,3 milj. euroa vuonna 2019 eli 70,7 % HSL:n toimintamenoista. Joukkoliikenteen kustannustason arvioidaan nousevan keskimäärin 2,4 % edellisvuoden tasosta. Vuonna 2020 operointikustannukset ovat 544,4 milj. euroa ja 546,7 milj. euroa vuonna 2021.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Bussiliikenteen menot vuonna 2019 ovat yhteensä 322,8 milj. euroa. Bussiliikenteen kustannustason arvioidaan nousevan 2,4 %. Bussiliikenteen kustannukset sisältävät 2,0 milj. euron varauksen ympäristöbonuksen maksamiseen liikenteenharjoittajille. Kustannukset sisältävät Länsimetron liityntäliikenteen palvelutason parantamisen kustannuksia seutuliikenteessä 4,6 milj. euroa ja Espoon sisäisessä liikenteessä 0,7 milj. euroa. Seuraaville vuosille 2020-21 bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 347,3 milj. euroa ja 346,4 milj. euroa.

Junaliikenteen menot ovat vuonna 2019 yhteensä 90,8 milj. euroa ja vuosina 2020-21 arviolta 89,8 milj. euroa ja 88,2 milj. euroa. HSL ja VR ovat neuvotellet uuden hinnan lähijunaliikenteelle sopimuskauden loppuajalle kesäkuulle 2021 asti, minkä jälkeen HSL:n lähijunaliikenne siirtyy kilpailutettuun sopimukseen. Uuteen sopimukseen kirjattava 27 milj. euron alennus jaetaan jäljelle olevalle sopimuskaudelle alkaen vuodesta 2018.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 56,2 milj. euroa vuonna 2019, 58,6 milj. euroa vuonna 2020 ja 62,8 milj. euroa vuonna 2021. Kustannustasoa nostaa uuden kaluston pääomakustannukset.

Metroliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2019 olevan 43,8 milj. euroa, 45,1 milj. euroa vuonna 2020 ja 45,8 milj. euroa vuonna 2021. Kustannukset nousevat vuosina 2020-21 vanhan metrokaluston peruskorjauksen myötä. Talousarvio sisältää myös 0,6 milj. euron varauksen Matinkylän metroliikenteen vuorovälin lisäämiseksi.

Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 3,6 milj. euroa vuosittain 2020-2021, vuonna 2019 kuitenkin 4,6 milj. euroa lautan telakointikustannusten takia.

Kauniaisten osuuden operointikustannuksista arvioidaan olevan n. 2 milj. euroa vuositasolla.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Sopimuksen mukaan vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta infrakulujen kohdistamisesta sovitaan kokonaan erikseen. Tällaisia uusia, merkittäviä investointeja ovat Länsimetro ja Kehärata. Näiden osalta sovelletaan 27.5.2015 hyväksytyn sopimuksen periaatteita.

Kuntien laskuttamiin inframenoihin sisältyy 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä. Pääomakorvauksen laskentaperusteena ennen vuotta 2010 käyttöön otetun infran osalta on käytetty omaisuuden tarkistettua käypää arvoa. Uuden infran osalta laskentaperusteena on hankintahinta johon on lisätty 5% rakennusaikainen korko.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Vuonna 2019 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 150,7 milj. euroa, vuonna 2020 yhteensä 155,7 milj. euroa ja vuonna 2021 158,9 milj. euroa.

Kauniaisten kaupungilla ei ole laskutettavia infrakuluja.

Kauniaisten maksettavan osuuden infrakustannuksista vuonna 2019 arvioidaan olevan 0,313 milj. euroa ja 0,324 milj. euroa vuonna 2020. Vuonna 2021 osuus olisi 0,331 milj. euroa.

Jatkossa uusia merkittäviä infrahankkeita ovat Länsimetron jatkaminen Kivenlahteen, Raide-Jokeri, Kruunusillat, Espoon kaupunkirata ja Pisara-rata sekä HSL:n yhteistyössä Espoon kanssa suunnittelema sähköbussien la-
tausinfran järjestäminen.

Uudet merkittävät joukkoliikenneinvestoinnit kasvattavat HSL:n infrakustannuksia ja luovat painetta korottaa lippujen hintoja kustannustason nousua enemmän. Mikäli lippujen hintoja ei koroteta kustannustason kasvua vastaavasti ja joukkoliikenteen palvelutaso halutaan säilyttää nykyisellään, syntyy paineita kuntien rahoitusosuuksien kasvattamiseen. Esimerkiksi Länsimetron jatkaminen Kivenlahteen luo arviolta 11-12 % lippujen hintojen korotustarpeen.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot ovat 23,2 milj. euroa vuonna 2019, mikä on 3,1 % toimintamenoista. Edellisvuoden ennusteesta henkilöstömenot kasvavat 1 milj. eurolla (4,5 %). Digitaalisten palveluiden lisääntyessä tarvitaan uudenlaista osaamista.

Muut kustannukset

Muita palveluja kuin operaattori- ja infrapalveluja ostetaan vuonna 2019 35,4 milj. eurolla, vuonna 2020-21 n. 34 milj. eurolla. Näitä ovat mm. aiheet, tarvikkeet ja tavarat sekä vuokramenot.

Toimintakate

Toimintakatteen vuonna 2019 arvioidaan olevan 3,9 milj. euroa alijäämäinen

Investoinnit

Kuntayhtymän investointimenot ovat 16,4 milj. euroa vuonna 2019, 12,8 milj. euroa vuonna 2020 ja 8,6 milj. euroa vuonna 2021. Lippu- ja informaatiojärjestelmän LIJ – hanke valmistui pääosiltaan vuonna 2017 ja merkittävin uusi kehittämishanke liittyy lähimaksamisen kehittämiseen.

Rahoitustulot ja –menot

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. HSL on toistaiseksi ollut velaton ja talousarviolainaa ei todennäköisesti tar-

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

vitse nostaa myöskään kuluvana vuonna 2018. Vuosikate rahoituserien jälkeen on 4,1 milj. euroa alijäämäinen, mikä ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja. Tilikauden 2019 alijäämäksi poistojen jälkeen arvioidaan 24,0 milj. euroa, joka voitaneen kattaa edellisvuosien ylijäämästä.

Kuntakohtaisen yli-/alijäämän käyttö

Kuntaosuuksissa on käytettävissä kumulatiivisia ylijäämiä, tilinpäätöksen 2017 kertymä huomioituna talousarviovuoden 2018 ennusteen mukaisella käytöllä, yhteensä 71,9 milj. euroa, joka on taloussuunnitelmassa jaettu ta-saisesti kolmelle tulevalle vuodelle siten, että kunkin vuoden huomioon otettavat ylijäämät ovat yhteensä 24 milj. euroa.

Kauniaisten kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2017 oli 0,437 milj. euroa, joka on suunniteltu käytettävän vuosina 2019 - 2021 vuosittain 0,146 milj. euroa kuntaosuutta pienentävänä summana.

LAUSUNTOESITYS

Strategiasuunnitelma

Kuntayhtymän uusi strategia pyrkii vastaamaan toimintaympäristön ja liikennetoimialan muutoksiin, mikä on lähtökohtana luonnollisesti oikea. Strategiset painopisteet on osittain valittu onnistuneesti, mutta osittain ne jäävät vielä hieman epäselviksi, vaikka niitä on pyritty tekstissä avaamaan ja konkretisoimaan mittareiden kautta, mikä sinänsä on erittäin hyvä.

Erinomainen asiakaskokemus: ”Olemme olemassa asiakkaitamme varten” – kuka on asiakas? Tavoitteen kuvaus ja mittarit kohdistuvat erityisesti kanta-asiakkaihin, jotka jo käyttävät HSL:n palveluja, ja varmasti kokevatkin palvelut helppokäyttöisiksi ja joustaviksi ja arvostavat HSL:ää luotettava jouskoliikenteen järjestäjänä. Tavoitteena tulisi olla myös uusien, esim. nykyisten yksityisautoilijoiden huomioiminen potentiaalisina uusina asiakkaina ja kokonaan uusien asiakkaiden lukumäärän mittaaminen. Pelkkä matkustajamäärien mittaaminen ei vastaa tähän. Tuotevalikoimassa kannattaisi esitettyä enemmän olla satunnaisia ja lyhyitä matkoja varten tuotteet, joita on helppo ostaa ilman etukäteen hankittuja matkakortteja tai ladattuja sovelluksia. Lähimaksamisen kehittäminen on kannatettavaa ostamisen helppoutta tukemaan. Reittioppaan kehittäminen ansaitsee erityisen kiitoksen matkaketjujen ja matkustajainformaation tukena.

Tehokas runkoverkko ei saa strategisena tavoitteena johtaa palvelutason liialliseen heikentämiseen paikallisella tasolla. Jouskoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee myös tassa-arvosyistä olla kattavasti käytettävissä. Nykyistä paremmin on voitava erottaa yhteystarpeet, jotka eivät suuntaudu runkolinjoille. Jouskoliikenneyhteydet lähikouluihin, terveysasemille ja muihin lähipalveluihin tulee jatkossakin turvata. Jouskoliikenteen saavutettavuus on laajalla seudulla tärkeämpää kuin kaukana kulkevan linjan tiheä vuoroväli. Liikennejärjestelmä, jonka vetovoima perustuu liaksi runkolinjoihin saattaa johtaa henkilöautoliikenteen kasvuun. Kaikki alueet ovat henkilöautoilla saavutettavia ja

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

henkilöautojen tekninen kehitys on tekemässä niistäkin ympäristöystävällisempiä ja hyväksyttävämpiä. Henkilöautoliikenteen kulkumuoto-osuuden nousu vaikeuttaisi koko liikennejärjestelmän toimivuutta.

Ennakointi ja uudistaminen on tavoitteena jäänyt epämääräiseksi, mikä näkyykin alustavien mittareiden vähyytenä ja ilmaisun vaikeutena.

Aktiivinen yhteistyö: tavoitteeseen tulee lisätä omistajakuntien aito kuuleminen ja niiden strategiatyön tukeminen. Tämä ei valitettavasti ole aina toteutunut. On selvää, että resurssit ovat rajalliset ja lähtökohdat toisinaan ristiriitaiset, mutta aitoa kuulemista parantamalla ennen ratkaisujen lukkoonlyömistä on mahdollista yhteistyössä löytää kompromisseja.

Kestävä talous: kuntaosuuslaskentamallin kehittämisen tulee perustua todellisiin kustannuksiin ja joukkoliikenteen käyttäjämääriin kunnittain. Aiemmat konsulttityönä laaditut, joukkoliikenteen tarjontaan perustuvat mallit olivat lähtökohdiltaan epäonnistuneet ja myös liikennemuotojen kustannustason määrittelyssä virheelliset.

Raideliikenneyhteyksiin perustuva runkolinjajärjestelmä luo painetta lippujen hintakorotuksiin, Länsimetron jatkeen osalta jopa 11-12 %. Suuret raideliikennehankkeet hyödyttävät merkittävästi muitakin kuin seudun asukkaita eikä niihin tulisi ryhtyä ilman merkittävää valtiollista rahoitusosuutta. Kaikkiaan palvelut tulee aina tuottaa kustannustehokkaimmalla tavalla ja eri vaihtoehtoja selvittää. Ratkaisujen taloudelliset vaikutukset tulee huolellisesti selvittää ennen uusien hankkeiden käynnistämistä. Taloutta ei tule paikata kuntaosuuksia nostamalla. Merkille pantavaa on, että lausuntoaineiston mukaan HSL:n toimintamenojen kasvu ylittää vuonna 2019 selvästi yleisen kustannustason nousun, tilanteessa jossa tulojen kehitys on erityisen epävarma uuden vyöhykejärjestelmän käyttöönoton myötä. Tämä ei ole hyvää taloudenhoitoa.

HSL:n aktiivisuus liikenteen päästövähennysten edistämässä tukee myös kuntia niiden ilmastotyössä ja on oikeanlaista suunnannäyttämistä ja arvostettavaa julkisyhteisön toimintaa. Sähköbussit tarjoavat varsinkin vähemmän tiiviisti rakennetuille alueille varteenotettavan vaihtoehdoisen tavan vähentää paikallisia päästöjä ja sähkön tuotantotavasta riippuen mahdollisuuden vähentää päästöjä. HSL:n sähköbussikokeilu on ollut onnistunut ja suunniteltu jatko on perusteltu.

Yhteistyö maankäytön, asumisen ja liikennesuunnittelun yhteensovittamisessa on Helsingin seudulla ollut erittäin onnistunutta.

Liikenteen palvelutasot ja muutokset

Lausuntoaineistossa esitetyt Kauniaisten bussilinjojen 548 ja 549 ja muut lähialueiden muutokset ovat vähäiset ja perustellut. Sen sijaan aikaisemmin, vastoin paikallistuntemusta ja kaupungin tahtotilaa tehdyt palvelutasoheikennykset eivät ole hyväksyttäviä. Kauniainen muistuttaa bussilinjan 51 virheellisestä poistamisesta, johon HSL ei ole antanut korjaavaa ratkaisua.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

HSL on perustanut linjan 51 poistamisen väärään käsitykseensä Kauniaisten koululaisliikenteestä kunnan sisäisenä liikenteenä huolimatta kunnan toistuvista lausunnoista, joissa tämä käsitys on pyritty oikaisemaan hyvissä ajoin ennen linjan poistoa. Kauniainen on useaan kertaan pyrkinyt korjaamaan asian lausunnoissaan palvelutasopäätöksistä: merkittävä osa Kauniaisten koulujen oppilaista tulee kunnan rajojen ulkopuolelta, erityisesti ympäröivästä Espoosta. Yläkoulujen oppilaista n. 45 % tulee Kauniaisten ulkopuolelta, ruotsinkielisessä lukiossa määrä on yli 70 % ja suomenkielisessä lukiossa peräti yli 80 %. Tälle asiakasryhmälle ja erityisesti Kasavuoren koulukeskukseen matkustaville linja 51 oli tärkeä yhteys.

Virheellinen ilmaisu sisältyy edelleen HSL:n suunnitteluohjeeseen: *"Kauniaisissa lyhyet etäisyydet kunnan sisällä eivät edellytä joukkoliikennetyksien erityisjärjestelyjä koululaisille."* Kauniainen kokee kunnan paikallistuntemuksen sivuuttamisen ylimielisenä ja toteaa, että HSL ei ole kuunnellut omistajakuntansa Kauniaisten ääntä tässä asiassa.

Linja 51 palveli myös Kaunialan sairaalaa, jossa vieraillee huomattavan paljon ikääntyneitä henkilöitä, joille kävelymatkat mäkisessä maastossa ovat nykyisillä linjoilla liian pitkät. Viikonloppuna yhteys puuttuu kokonaan.

Palvelutasoa ohjaavan joukkoliikenteen suunnitteluohjeen tulisi muutoinkin lähteä siitä, että joukkoliikenteen järjestäminen suuntautuu asukkaiden käyttämiin alue- ja paikalliskeskuksiin kuntarajoista riippumatta. Muutkin HSL:n uudistukset perustuvat kuntarajojen häivyttämiseen liikenteessä. Kauniainen on osalle Espoon alueita lähin tai käytetyin paikalliskeskus esimerkiksi koululaisten, terveystaluiden ja kaupallisten palveluiden osalta. Tätä paikallistuntemusta tulee HSL:n hyödyntää nykyistä enemmän yhteistyössä kuntien kanssa.

Konduktöörin poistaminen lähijunista oli palvelutasoa heikentävä tekijä. Henkilökuntaa tarvitaan kuitenkin, ja nykyään lipuntarkastajat ja järjestyksenvalvojat ovat yleisesti läsnä lähijunaliikenteessä. Siististi pukeutunut konduktööri vaikuttaa asiakaskokemukseen positiivisemmin kuin ryhmässä liikkuvat lippujen tarkastajat ja järjestyksen valvojat ja he voisivat samalla myydä lippuja järjestelmää tuntemattomille satunnaiskäyttäjille ja muutenkin neuvoa liikkumisen asioissa, reiteissä ja jatkoyhteyksissä ym.

Runkolinjoihin ja syöttöliikenteeseen perustuvassa järjestelmässä lisääntyvät myös vaihdot, joita yleisesti mielletään palvelutason heikennyksinä.

Kuntaosuuksien taso

Vyöhykemallin käyttöönotto vuoden 2019 alussa muuttaa kokonaan lipputulosten muodostumisen logiikan. HSL:n lausuntoaineistossa kuntayhtymän lipputulot on budjetoitu lähes vuoden 2018 tasoon. Toteutuessaan tätä tuloa voi pitää erinomaisena saavutuksena, lukuisien reunaehto- ja tavoitteistojen onnistuneena kompromissina. Vyöhykeuudistuksen aikaisemat päätökset lippujen hintatasoista kahden vyöhykkeen järjestelmässä ja lippujen keskinäisistä hintasuhteista sisälsivät riskin lipputulosten romahta-

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

miselle ja talouden vaikealle epätasapainolle. Lopputuloksessa on kuitenkin edelleen paljon epävarmuustekijöitä ja nähtäväksi jää, kuinka paljon joukkoliikenteen kustannuksista lopulta jää kuntaosuuksilla katettavaksi. Kauniainen suhtautuu varauksella sen osalle esitettyihin taloussuunnitelmakauden kuntaosuuksiin, sillä voidaan olettaa, että siirryttäessä uuteen järjestelmään Kauniaisten lipputulot vähenevät merkittävästi ja esitettyä suurempi osa kustannuksista kohdistuu lopulta kuntaosuuteen.

Lipputulotavoitteet TTS-kaudella

Uuden vyöhykejärjestelmän lipputulokertymää tulee seurata ajantasaisesti ja huolellisesti. Mikäli ilmenee ei-toivottua alijäämää budjetoituihin tuloihin nähden tulee asia pyrkiä oikaisemaan mahdollisimman nopeasti kuntayhtymän taloudellisen tasapainon säilyttämiseksi. Taloutta ei lähtökohtaisesti tule paikata kuntaosuuksia nostamalla.

Lipputulot kasvavat TTS:n mukaan hieman kustannustason nousua vähemmän. Toimintamenot kasvavat vuonna 2019 peräti 6 %. Erityinen riski sisältyy AB-lippujen ennusteeseen, joiden osuus koko lipputulokertymästä on 69 %. Mikäli ennustettu kasvu tämän lipputyypin osalta ei toteudu kohdistuu kuntaosuuksien nostamiselle tuntuvia paineita. Lippujen hintojen tosiasiallinen alentaminen on lyhytnäköistä kustannustason noustessa ja tilanteessa, jossa lukuisat suuret infrahankkeet valmistuessaan lisäävät kustannuspaineita. Edullinen lippujen hintataso on sinänsä kannatettava tavoite, mutta edellytyksenä tulee aina olla talouden tasapainon säilyminen.

Tarkastusmaksu

Nykyinen tarkastusmaksu 80 € on suuruudeltaan riittävä, eikä ole luultavaa, että liputta matkustettaisiin liian alhaisen tarkastusmaksun takia. Tarkastusmaksun tason on myös oltava kohtuullinen suhteessa muihin, esim. pysäköintivirhemaksun suuruuteen.

Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä vastaavasti aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012-2017. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla liputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää ja eivät ole osanneet hankkia lippua. Erityisesti siirryttäessä uuteen vyöhyke- sekä lippu- ja informaatiojärjestelmään maksua ei tule korottaa. HSL:n tulee ensisijaisesti varmistaa lipunoston mahdollisuus. Myös liikennevälineissä tulee olla mahdollisuus hankkia lippu, joko automaattista tai lähimaksamiseen perustuvalla järjestelyllä.

Huomio kiinnittyy lisäksi tarkastusmaksukertymän suureen luottotappio-osuuteen, joka on peräti 38 %. Merkittävä osuus lipuntarkastajien työ-

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

tä jää siis tuloutumatta eikä maksun korottaminen ainakaan paranna tätä asiaa.

Kuntakohtaisen yli-/alijäämän käyttö

HSL:n tilinpäätöksen osoittaman kuntakohtaisen yli-/alijäämän hyödyntäminen seuraavien vuosien talousarvioiden kuntaosuuksissa on oikeudenmukainen ja kannatettava järjestely.

YTJ:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSL:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSL- kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2019 - 2021.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 03.09.2018 § 132

Kuntaosuudet 2019–2021 ovat myös **oheismateriaalina**.

Koska KH:n lausunto voidaan toimittaa HSL:lle vasta lausuntoajan jälkeen, yhdyskuntavaliokunnan lausunto on määrääjassa toimitettu HSL:lle ennakotietona.

KJ:

KH päättää antaa HSL:n hallitukselle seuraavan lausunnon HSL- kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2019–2021:

Strategiasuunnitelma

Kuntayhtymän uusi strategia pyrkii vastaamaan toimintaympäristön ja liikennealioimialan muutoksiin, mikä on lähtökohtana luonnollisesti oikea. Strategiset painopisteet on osittain valittu onnistuneesti, mutta osittain ne jäävät vielä hieman epäselviksi, vaikka niitä on pyritty tekstissä avaamaan ja konkretisoimaan mittareiden kautta, mikä sinänsä on erittäin hyvä.

Erinomainen asiakaskokemus: "Olemme olemassa asiakkaitamme varten" - kuka on asiakas? Tavoitteen kuvaus ja mittarit kohdistuvat erityisesti kanta-asiakkaihin, jotka jo käyttävät HSL:n palveluja, ja varmasti kokevatkin palvelut helppokäyttöisiksi ja joustaviksi ja arvostavat HSL:ää luotettavana joukkoliikenteen järjestäjänä. Tavoitteena tulisi olla myös uusien, esim. nykyisten yksityisautoilijoiden huomioiminen potentiaalisina uusina asiakkaina ja kokonaan uusien asiakkaiden lukumäärän mittaaminen. Pelkkä matkustajamäärien mittaaminen ei vastaa tähän. Tuotevalikoimassa kannattaisi esitettyä enemmän olla satunnaisia ja lyhyitä matkoja varten tuotteet, joita on helppo ostaa ilman etukäteen hankittuja matkakortteja tai ladattuja sovelluksia. Lähimaksamisen kehittäminen on kannatettavaa ostamisen helppoutta tukemaan. Reittioppaan kehittäminen ansaitsee erityisen kiitoksen matkaketjujen ja matkustajainformaation tukena.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Tehokas runkoverkko ei saa strategisena tavoitteena johtaa palvelutason liialliseen heikentämiseen paikallisella tasolla. Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee myös tasa-arvosyistä olla kattavasti käytettävissä. Nykyistä paremmin on voitava erottaa yhteystarpeet, jotka eivät suuntaudu runkolinjoille. Joukkoliikenneyhteydet lähikouluihin, terveysasemille ja muihin lähipalveluihin tulee jatkossakin turvata. Joukkoliikenteen saavutettavuus on laajalla seudulla tärkeämpää kuin kaukana kulkevan linjan tiheä vuoroväli. Liikennejärjestelmä, jonka vetovoima perustuu liiksi runkolinjoihin saattaa johtaa henkilöautoliikenteen kasvuun. Kaikki alueet ovat henkilöautoilla saavutettavia ja henkilöautojen tekninen kehitys on tekemässä niistäkin ympäristöystävällisempiä ja hyväksyttävämpiä. Henkilöautoliikenteen kulkumuoto-osuuden nousu vaikeuttaisi koko liikennejärjestelmän toimivuutta.

Ennakointi ja uudistaminen on tavoitteena jäänyt epämääräiseksi, mikä näkyikin alustavien mittareiden vähyytenä ja ilmaisun vaikeutena.

Aktiivinen yhteistyö: tavoitteeseen tulee lisätä omistajakuntien aito kuuleminen ja niiden strategiatyön tukeminen. Tämä ei valitettavasti ole aina toteutunut. On selvää, että resurssit ovat rajalliset ja lähtökohdat toisinaan ristiriitaiset, mutta aitoa kuulemistä parantamalla ennen ratkaisujen lukoonlyömistä on mahdollista yhteistyössä löytää kompromisseja.

Kestävä talous: kuntaosuuslaskentamallin kehittämisen tulee perustua todellisiin kustannuksiin ja joukkoliikenteen käyttäjämääriin kunnittain. Aiemmat konsulttityönä laaditut, joukkoliikenteen tarjontaan perustuvat mallit olivat lähtökohdiltaan epäonnistuneet ja myös liikennemuotojen kustannustason määrittelyssä virheelliset.

Raideliikenneyhteyksiin perustuva runkolinjajärjestelmä luo painetta lippujen hintakorotuksiin, Länsimetron jatkeen osalta jopa 11–12 %. Suuret raideliikennehankkeet hyödyttävät merkittävästi muitakin kuin seudun asukkaita eikä niihin tulisi ryhtyä ilman merkittävää valtiollista rahoitusosuutta. Kaikkiaan palvelut tulee aina tuottaa kustannustehokkaimmalla tavalla ja eri vaihtoehtoja selvittää. Ratkaisujen taloudelliset vaikutukset tulee huolellisesti selvittää ennen uusien hankkeiden käynnistämistä. Taloutta ei tule paikata kuntaosuuksia nostamalla. Merkille pantavaa on, että lausuntoaineiston mukaan HSL:n toimintamenojen kasvu ylittää vuonna 2019 selvästi yleisen kustannustason nousun, tilanteessa jossa tulojen kehitys on erityisen epävarma uuden vyöhykejärjestelmän käyttöönoton myötä. Tämä ei ole hyvää taloudenhoitoa.

HSL:n aktiivisuus liikenteen päästövähennysten edistämisessä tukee myös kuntia niiden ilmastotyössä ja on oikeanlaista suunnannäyttämistä ja arvostettavaa julkisyhteisön toimintaa. Sähköbussit tarjoavat varsinkin vähemmän tiiviisti rakennetuille alueille varteenotettavan vaihtoehtoisen tavan vähentää paikallisia päästöjä ja sähkön tuotantotavasta riippuen mahdollisuuden vähentää päästöjä. HSL:n sähköbussikokeilu on ollut onnistunut ja suunniteltu jatko on perusteltu.

Yhteistyö maankäytön, asumisen ja liikennesuunnittelun yhteensovittamisessa on Helsingin seudulla ollut erittäin onnistunutta.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Liikenteen palvelutasot ja muutokset

Lausuntoaineistossa esitetyt Kauniaisten bussilinjojen 548 ja 549 ja muut lähialueiden muutokset ovat vähäiset ja perustellut. Sen sijaan aikaisemmin, vastoin paikallistuntemusta ja kaupungin tahtotilaa tehdyt palvelutasoheikennykset eivät ole hyväksyttäviä. Kauniainen muistuttaa bussilinjan 51 virheellisestä poistamisesta, johon HSL ei ole antanut korjaavaa ratkaisua.

HSL on perustanut linjan 51 poistamisen väärään käsitykseensä Kauniaisten koululaisliikenteestä kunnan sisäisenä liikenteenä huolimatta kunnan toistuvista lausunnoista, joissa tämä käsitys on pyritty oikaisemaan hyvissä ajoin ennen linjan poistoa. Kauniainen on useaan kertaan pyrkinyt korjaamaan asian lausunnoissaan palvelutasopäätöksistä: merkittävä osa Kauniaisten koulujen oppilaista tulee kunnan rajojen ulkopuolelta, erityisesti ympäröivästä Espoosta. Yläkoulujen oppilaista n. 45 % tulee Kauniaisten ulkopuolelta, ruotsinkielisessä lukiossa määrä on yli 70 % ja suomenkielisessä lukiossa peräti yli 80 %. Tälle asiakasryhmälle ja erityisesti Kasavuoren koulukeskukseen matkustaville linja 51 oli tärkeä yhteys.

Virheellinen ilmaisu sisältyy edelleen HSL:n suunnitteluohjeeseen: "*Kauniaisissa lyhyet etäisyydet kunnan sisällä eivät edellytä joukkoliikennetyksien erityisjärjestelyjä koululaisille.*" Kauniainen kokee kunnan paikallistuntemuksen sivuuttamisen ylimielisenä ja toteaa, että HSL ei ole kuunnellut omistajakuntansa Kauniaisten ääntä tässä asiassa.

Linja 51 palveli myös Kaunialan sairaalaa, jossa vieraillee huomattavan paljon ikääntyneitä henkilöitä, joille kävelymatkat mäkisessä maastossa ovat nykyisillä linjoilla liian pitkät. Viikonloppuna yhteys puuttuu kokonaan.

Palvelutasaohjaavan joukkoliikenteen suunnitteluohjeen tulisi muutoinkin lähteä siitä, että joukkoliikenteen järjestäminen suuntautuu asukkaiden käyttämiin alue- ja paikalliskeskuksiin kuntarajoista riippumatta. Muutkin HSL:n uudistukset perustuvat kuntarajojen häivyttämiseen liikenteessä. Kauniainen on osalle Espoon alueita lähin tai käytetyin paikalliskeskus esimerkiksi koululaisten, terveystalveluiden ja kaupallisten palveluiden osalta. Tätä paikallistuntemusta tulee HSL:n hyödyntää nykyistä enemmän yhteistyössä kuntien kanssa.

Konduktöörin poistaminen lähijunista oli palvelutasaohjaava tekijä. Henkilökuntaa tarvitaan kuitenkin, ja nykyään lipuntarkastajat ja järjestyksenvalvojat ovat yleisesti läsnä lähijunaliikenteessä. Siististi pukeutunut konduktööri vaikuttaa asiakaskokemukseen positiivisemmin kuin ryhmässä liikkuvat lippujen tarkastajat ja järjestyksen valvojat ja he voisivat samalla myydä lippuja järjestelmää tuntemattomille satunnaiskäyttäjille ja muutenkin neuvoa liikkumisen asioissa, reiteissä ja jatkoyhteyksissä ym.

Runkolinjoihin ja syöttöliikenteeseen perustuvassa järjestelmässä lisääntyvät myös vaihdot, joita yleisesti mielletään palvelutason heikennyksinä.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

Kuntaosuuksien taso

Vyöhykemallin käyttöönotto vuoden 2019 alussa muuttaa kokonaan lipputulosten muodostumisen logiikan. HSL:n lausuntoaineistossa kuntayhtymän lipputulot on budjetoitu lähes vuoden 2018 tasoon. Toteutuessaan tätä tulosta voi pitää erinomaisena saavutuksena, lukuisien reunaehtojen ja tavoitteistojen onnistuneena kompromissina. Vyöhykeuudistuksen aikaisemmat päätökset lippujen hintatasoista kahden vyöhykkeen järjestelmässä ja lippujen keskinäisistä hintasuhteista sisälsivät riskin lipputulosten romahtamiselle ja talouden vaikealle epätasapainolle. Lopputuloksessa on kuitenkin edelleen paljon epävarmuustekijöitä ja nähtäväksi jää, kuinka paljon joukkoliikenteen kustannuksista lopulta jää kuntaosuuksilla katettavaksi. Kauniainen suhtautuu varauksella sen osalle esitettyihin taloussuunnitelmakauden kuntaosuuksiin, sillä voidaan olettaa, että siirryttäessä uuteen järjestelmään Kauniaisten lipputulot vähenevät merkittävästi ja esitettyä suurempi osa kustannuksista kohdistuu lopulta kuntaosuuteen.

Lipputulotavoitteet TTS-kaudella

Uuden vyöhykejärjestelmän lipputulokertymää tulee seurata ajantasaisesti ja huolellisesti. Mikäli ilmenee ei-toivottua alijäämää budjetoituihin tuloihin nähden, tulee asia pyrkiä oikaisemaan mahdollisimman nopeasti kuntayhtymän taloudellisen tasapainon säilyttämiseksi. Taloutta ei lähtökohtaisesti tule paikata kuntaosuuksia nostamalla.

Lipputulot kasvavat TTS:n mukaan hieman kustannustason nousua vähemmän. Toimintamenot kasvavat vuonna 2019 peräti 6 %. Erityinen riski sisältyy AB-lippujen ennusteeseen, joiden osuus koko lipputulokertymästä on 69 %. Mikäli ennustettu kasvu tämän lipputyypin osalta ei toteudu kohdistuu kuntaosuuksien nostamiselle tuntuvia paineita. Lippujen hintojen tosiasiallinen alentaminen on lyhytnäköistä kustannustason noustessa ja tilanteessa, jossa lukuisat suuret infrahankkeet valmistuessaan lisäävät kustannuspaineita. Edullinen lippujen hintataso on sinänsä kannatettava tavoite, mutta edellytyksenä tulee aina olla talouden tasapainon säilyminen.

Tarkastusmaksu

Nykyinen tarkastusmaksu 80 € on suuruudeltaan riittävä, eikä ole luultavaa, että liputta matkustettaisiin liian alhaisen tarkastusmaksun takia. Tarkastusmaksun tason on myös oltava kohtuullinen suhteessa muihin, esim. pysäköintivirhemaksun suuruuteen.

Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä vastaavasti aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012–2017. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla liputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää ja eivät ole osanneet hankkia lippua. Erityisesti siirryttäessä uuteen vyöhyke- sekä lippu- ja informaatiojärjestelmään maksua ei tule korottaa. HSL:n tulee ensisijaisesti varmistaa

Yhdyskuntavaliokunta	§ 71	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 132	03.09.2018

lipunoston mahdollisuus. Myös liikennevälineissä tulee olla mahdollisuus hankkia lippu, joko automaattista tai lähimaksamiseen perustuvalla järjestelyllä.

Huomio kiinnittyy lisäksi tarkastusmaksukertymän suureen luottotappio-osuuteen, joka on peräti 38 %. Merkittävä osuus lipuntarkastajien työstä jää siis tuloutumatta eikä maksun korottaminen ainakaan paranna tätä asiaa.

Kuntakohtaisen yli-/alijäämän käyttö

HSL:n tilinpäätöksen osoittaman kuntakohtaisen yli-/alijäämän hyödyntäminen seuraavien vuosien talousarvioiden kuntaosuuksissa on oikeudenmukainen ja kannatettava järjestely.

.....

Esittelijä muutti päätösehdotustaan otsikon Liikenteen palvelutasot ja muutokset ensimmäisen kappaleen lopussa kuulumaan seuraavasti: *Kauniaisten kaupunginhallitus muistuttaa bussilinjan 51 virheellisestä poistamisesta ja edellyttää, että HSL järjestää tilalle korvaavan ratkaisun.*

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin edellä mainitulla muutoksella.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2019-2021, vesihuollon sekä jätehuollon investointistrategioista, vesihuollon ja jätehuollon investointiohjelmista vuosille 2019-2028 sekä HSY:n strategiasta 2025

667/00.04.01/2014

YLVK 21.08.2018 § 72

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikkapäällikkö Jaakko Koivunurmi, puh. 050 382 8756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan. HSY:n hallitus päätti kokouksessaan 15.6.2018, kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti, pyytää 31.8.2018 mennessä jäsenkuntien lausunnot alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2019-2021.

Lisäksi HSY:n hallitus on kokouksessaan 13.4.2018 päättänyt, että vesihuollon sekä jätehuollon investointistrategioista ja vesihuollon sekä jätehuollon investointiohjelmista vuosille 2019-2028 pyydetään lausunto toiminta- ja taloussuunnitelman 2019-2021 yhteydessä.

HSY:n hallitus on kokouksessaan 16.3.2018 päättänyt pyytää jäsenkunnilta lausunnot myös HSY:n strategiasta 2025 toiminta- ja taloussuunnitelman 2019-2021 yhteydessä.

Esityslistan **oheismateriaalina** on lausuntopyyntö, otteet HSY:n hallituksen pöytäkirjoista, HSY:n strategia 2025, toiminta- ja taloussuunnitelma 2019-2021, vesihuollon investointistrategia, vesihuollon investointiohjelma 2019-2028, jätehuollon investointistrategia sekä jätehuollon investointiohjelma 2019-2028.

HSY:n strategia 2025

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän strategia tarkistetaan aina hallituskauden vaihtuessa. Uuden hallituksen perehdytysseminaarissa elokuussa 2017 on käyty läpi voimassa oleva strategia, strategian tarkistamistyön aikataulu ja suunniteltu toteuttamistapa. Uuden strategian visio asetettiin vuoteen 2025.

Sovitun strategiatyön aikataulun mukaisesti Strategia 2025 on esitetty hallituksen hyväksyttäväksi 16.3.2018 luonnoksena siten, että toiminta- ja taloussuunnitelma 2019-2021 perustuu uuteen strategiaan. Strategialuonnos käsittää toiminta-ajatuksen, arvot, vision vuoteen 2025 sekä seuraavat strategiset päämäärät, jotka ovat tavoitteiden pohjana:

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

- Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä
- Korkea toimintavarmuus

- Sujuvat palvelut
- Vakaa talous

Yhtymäkokouksen on tarkoitus hyväksyä strategia samanaikaisesti toiminta- ja taloussuunnitelman 2019-2021 kanssa syysyhtymäkokouksessa.

Yhteenveto toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2019-2021

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon talousmallioletukset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2019 on käytetty 1,3 %, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Inflaatiokerrointa tarkennetaan syksyllä lopullisen talousarvion valmistelussa. Suunnitelmavuodet on esitetty vuoden 2019 hintatasossa.

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen 13.4.2018 esittämiin investointiohjelmiin vuosille 2019 – 2028, joista yhtymäkokous päättää marraskuussa 2018.

Toiminta:

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän ei arvioida juurikaan kasvavan suunnittelukaudella. Vuonna 2019 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 92,9 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 74,3 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 139,9 miljoonaa m³.

Vuonna 2019 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,3 miljoonaa jätteasti-yhennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 318 000 tonnia, mikä vastaa pitkälti vuoden 2018 tasoa. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätetevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 234 000 tonnia. Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 259 000 tonnia, josta biojätettä 59 000 tonnia ja muita hyödynnettäviä jätteitä noin 145 000 tonnia. Vastaanotettavien maa-ainesten määräksi arvioidaan noin 49 000 tonnia.

Henkilöstö:

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu voimassa olevassa henkilöstösuunnitelmassa 2018 – 2020. Yksityiskohtaisella tasolla laaditun suunnitelman mukaisesti henkilöstömäärän lasku loivenee suunnitelmakauden aikana. Vuoden 2019 keskimääräinen henkilöstömäärä on yhteensä 780,7 htv. Henkilöstömäärien toteutumat ovat jääneet suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään suunnitelmakaudelle 2019 – 2021 ja muutokset huomioidaan lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä sen laadinnan yhteydessä.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

Käyttötalous:

HSY:n toimintatuotot vuonna 2019 ovat 364,4 miljoonaa, mikä on 7 miljoonaa (2 %) enemmän vuoden 2018 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien muutokset sekä vesitaksoissa oletetun 1,3% inflaatiokorotuksen lisäksi 2,0% reaalkorotus. Jätehuollossa korotuksia ei ole vuonna 2019 oletettu tehtävän.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Maksuosuudet jaetaan jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja Kauniaisten osuus on 1%. Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Vuonna 2019 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,15 miljoonaa euroa (4,10 milj. vuonna 2018). Kauniaisten kuntaosuus suunnitelmakaudella on 41 483 euroa v. 2019, 41 803 euroa v.2020 ja 42 017 v.2021. Osuus on budjetoitu ympäristötoimen käyttötalousarvioon.

HSY:n toimintamenot vuonna 2019 ovat 177,0 miljoonaa euroa eli 1,2 miljoonaa (0,7 %) enemmän vuoden 2018 ennusteeseen verrattuna. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset, kuten kemikaalikustannusten normaalia nopeampi kohoaminen sekä kertaluontoiset kustannuserät kuten Hiekkaharjun vesitornin purku. Jätehuollossa toimintakuluihin vaikuttavat mm. uuden jätelain arvioidut vaikutukset suoritelmäriin, jätteenkuljetuksen käsittelyosuuden läpilaskutuksen vaiheittainen lopettaminen sekä jätevoimalan läpilaskutuksen kirjaustavan muutos (nettokirjaus), joilla kuitenkin ei ole tulosvaikutusta.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2019 on 189,2 miljoonaa (51,9 %), kun se vuonna 2018 ennustetaan olevan 183 miljoonaa (51,3 %). Toimintakate paranee koko suunnitelmakauden ollen 195 miljoonaa (52,9 %) vuonna 2021.

Nettorahoituskulut vuonna 2019 ovat 68 miljoonaa, mikä on 0,1 miljoonaa vuoden 2018 ennustettua tasoa enemmän. Korkokuluista 62,8 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Näiden osuus vähenee suunnitelmakauden aikana, kun perustamislainojen ensimmäiset lyhennykset alkavat vuonna 2019. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 1,0 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2019 vuosikate on 121,2 miljoonaa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 269,3 miljoonaa euroa. Vuosikate paranee koko suunnitelmakauden ajan, mutta siitä huolimatta erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 370 miljoonaa euroa toteutuvasta investointitasosta riippuen. Jätehuollon toimialalla tulorahoitus kattaa toimialan investoinnit täysimääräisesti kaikkina suunnitelmavuosina.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

Tilikauden tulos vuonna 2019 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 17,5 miljoonaa euroa. Jätehuollon investointivarausten aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden ylijäämä on 16,9 miljoonaa euroa.

Investoinnit:

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen 13.4.2018 esittämiin investointiohjelmiin vuosille 2019 - 2028. Investointeja päivitetään tiedossa olevien muutoksien osalta syksyllä laadittavassa lopullisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Vuonna 2019 investoinnit ovat yhteensä 235,6 miljoonaa euroa, josta 218,7 miljoonaa on vesihuollon ja 14,2 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Vesihuollon investoinnit

Toiminta-alueen laajentumisen ja kaavoituksen edellyttämät investoinnit suunnitelmakaudelle 2019 – 2021 ovat yhteensä 113,4 milj. euroa. Suunnitelmakauden merkittäviä hankkeita ovat mm. Finnoo, Perkkää ja Suurpelto Espoossa, Jätkäsaari, Kalasatama, Kruunuvuorenranta, Pasila ja Kuninkaantammi Helsingissä ja Vantaalla Kehäradan asemaseudut sekä pientaloalueet Linnainen ja Ylästön seutu. Lisäksi Raide-Jokerin toteutus edellyttää merkittäviä johtosiirtoinvestointeja suunnitelmakaudella.

Vedenhankinnan ja -puhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudelle 2019 - 2021 ovat yhteensä 29,5 milj. euroa. Merkittävin investointi kaudella on Pitkälän vedenpuhdistuslaitosten kapasiteetin nostaminen ja rakennustekninen saneeraus.

Vedenjakelun ja viemäroinnin investoinnit suunnittelukaudelle 2019 - 2021 ovat yhteensä 168,9 milj. euroa. Vedenjakeluverkoston merkittävimmät investoinnit suunnitelmakaudella ovat Hiekkaharjun uuden vesitornin rakentaminen, uusi yhteys Vanhastakaupungista Ala-Tikkurilaan, uusi yhteys Mäkkylästä Kauniaisten vesitornille sekä Porkkalankadulta Ruoholahteen johtava varmistusyhteys. Merkittävimmät viemärintijärjestelmän uusinvestoinnit suunnitelmakaudella ovat Kivistön ja Koillis-Espoon runkoviemäri, sekä Niipperin viemäri. Nykyiselle Suomenojan puhdistamolle johtavien viemäriveresien kääntäminen Blominmäen puhdistamolle tulee olemaan vaa-tiva investointi.

Verkostosaneerauksessa keskitytään runkoyhteyksien toiminnan varmistamiseen sekä häiriöherkkien verkostojen kehittämiseen. Suunnitelmakaudelle 2019-2021 investoinnit ovat yhteensä 92,8 milj. euroa. Osa verkostosaneerauksista tehdään yhteishankkeina kaupunkien katutöiden kanssa, noin 19,5 milj. euroa. Vanhoja vesihuoltotunneleita kunnostetaan.

Jätevedenpuhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudella 2019 – 2021 ovat yhteensä 214,1 milj. euroa. Merkittävin investointi suunnitelmakaudella on Blominmäen jätevedenpuhdistamohanke, johon on suunnitelmakaudella varattu 201 milj. euroa. Lisäksi Viikinmäen puhdistamon toiminnan kannalta kriittisen purkutunneliyhteyden Viikinmäki - Viikki kahdentamisen suunnittelu käynnistetään ja varaudutaan käynnistämään Viikinmäen ravinteiden poistoa tehostavia investointeja suunnittelukauden lopulla.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

Jätehuollon investoinnit

Aluepalvelulähtöiset investoinnit keskittyvät Sortti-asetoiminnan kehittämiseen ja Kivikon jätepalvelukeskuksen perusparannus- ja saneeraustöihin. Talousarviovuonna käynnistetään Mini-Sorttiasemiin perustuva yhteistyö Kierrätyskeskuksen kanssa, jolla valmistellaan uuden konseptin mukaisen Sorttiasemien perustamista kierrätyskeskusten yhteyteen sekä 10:n vuoden investointiohjelman mukaisen Sortti-Kierrätystavaratalon toteuttamista.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit keskittyvät jätteenkäsittelykeskuksen toiminnan varmistamiseen ja ympäristöhaittojen minimoimiseen. Suunnitelmakaudella tehdään ympäristölupien edellyttämiä kaatopaikan pinnan viimeistelyitä, lisätään suoto- ja hulevesien tasaus-, siirto- ja käsittelykapasiteettia, tehdään biojätteen käsittelylaitosten vuosittaiset ylläpitosaneeraukset, tehdään kompostituotteen käsittelyä varten kenttäinvestointeja ja tehostetaan prosessien energiatehokkuutta. Suunnitelmakaudella valmistaudutaan Blominmäen jätevesilietteiden vastaanottamiseen kehittämällä lietteen edistyneitä käsittely- ja hyödyntämismenetelmiä.

Suunnitelmakaudella Ämmässuolla toteutetaan puhdistusjärjestelmä laimeille hulevesille, jotka tällä hetkellä viemäroidään, sekä varaudutaan muiden laimeiden hulevesien puhdistamiseen ns. juurakkopuhdistusmenetelmällä ennen vesien johtamista maastoon. Juurakkopuhdistamon toteutuksessa pyritään hyödyntämään jätevesilietteestä tuotettua biohiiltä, kompostia ja kivimurskeen korvaavia kierrätysmateriaaleja. Suunnitelmakaudella käynnistetään kaatopaikkakaasun metaanipitoisuuden nostamiseen tähtäävät toimenpiteet esim. kaatopaikkakaasun rikastaminen erilaisilla menetelmillä, kaatopaikkaveden kierrättäminen takaisin kaatopaikkaan ja kaatopaikan pinnan tiivistäminen. Nämä toimenpiteet ovat tarpeen, sillä kaasun metaanipitoisuus on laskenut kaasumootoreiden toiminnan kannalta alhaiselle tasolle. Suunnitelmakaudella käynnistetään myös vaarallisen jätteen kaatopaikan sulkemistyöt ja uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan suunnittelutyö. Koko suunnitelmakauden kehitetään Ekomo-toimintaa mm. toteuttamalla Ämmässuolla kiertotalouden yritysten toimintamahdollisuuksia parantavia investointeja, joilla Ämmässuon alue saadaan houkuttelevaksi vaihtoehdoksi kiertotalouden yrityksille.

Rahoitus:

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,2 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2018 lopussa ennusteen mukaan noin 340 miljoonaa, mikäli vuoden 2018 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 367 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 150 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 559 miljoonaa euroa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

Lähi vuosien suurista investoinneista johtuen HSY:n omavaraisuusaste heikkenee suunnitelmakausilla, ollen vuoden 2021 lopussa 27,6 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 28,8 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavasta ulkopuolisesta lainarahoituksesta johtuen heikentää omavaraisuutta.

Vesihuollon investointistrategia ja -ohjelma 2019-2028

HSY valmistelee kuntayhtymän investointistrategian ja -ohjelmat yhtymäkokoukselle. HSY:n investoinnit toteutetaan HSY:n perussopimuksen pohjalta.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmat kuvaavat kaupunkien kehittymistä ja vesihuollon laajentumisen tarvetta. Vesihuollon investointistrategia pyrkii vastaamaan siihen, millaisia vaikutuksia toimintaympäristön muutoksilla ja kaupungin kasvulla on vesihuoltojärjestelmään. Vesihuollon investointiohjelma kuvaa tehtäviä toimenpiteitä. Investointiohjelman yhteydessä on laadittu vesihuollon talousmalli, joka kuvaa taloudellisia edellytyksiä investointitarpeiden toteuttamiseksi.

HSY:n strategialuonnoksen 2025 osalta vesihuollon investointistrategian painopistealueet ovat:

- Ympäristökuormituksen vähentäminen
- Vesihuoltojärjestelmien kehittäminen saneeraamalla
- Kehittyvän ja tiivistyvän yhdyskunnan vesihuollon järjestäminen
- Varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan tason parantaminen

Vesihuollon investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma, jonka pohjana ovat olleet pääkaupunkiseudun vesihuollon kehittämissuunnitelmat 2017-2026, vuonna 2014 hyväksytyt vesihuollon investointistrategia ja syksyllä 2017 laaditut investointien tarveselvitykset. Työssä on huomioitu HSY:n uuden strategian mukaiset painotukset. Investointiohjelma on talous- ja toimintasuunnitelman valmistelun perusta.

Investointiohjelman rakenne perustuu kaupunkien kehittämiseen liittyviin investointeihin (kaupunkilähtöiset investoinnit) ja vesihuoltojärjestelmän kehittämisen ja ylläpitämisen investointeihin (vesihuoltoalähtöiset investoinnit). Lisäksi investointiohjelmassa 2019-2028 on mukana kiinteistöinvestoinnit ja investoinnit irtaimen käyttöomaisuuteen (muut investoinnit).

Suunnitelmakauden 2019- 2028 kokonaisinvestoinnit ovat 1 340 miljoonaa euroa. Investointitaso nousee edelliseen investointiohjelmaan verrattuna verkostojen saneerausten lisäämisen takia.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon investoinnit suunnittelukaudella ovat 208 miljoonaa euroa, joka on 15,5 % suunnitelmakauden kokonaisinvestoinnista.

Saneerausinvestoinnit sisältävät olemassa olevien verkostojen, rakenteiden ja laitteiden korvaamiseen tai käyttöön jatkamiseen tähtäävät investoinnit sisältäen myös kapasiteetin parantamisinvestointeja. Saneerausinvestoinnit

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

vestoinnit suunnitelmakaudella ovat 535,5 miljoonaa euroa, joka on 40 % kokonaisinvestoinneista.

Uudisinvestoinnit sisältävät uusien verkostojen, rakenteiden ja laitteiden investoinnit sekä kapasiteetin lisäämisen. Uudisinvestoinnit suunnittelukaudella ovat 804,7 miljoonaa euroa, joka on 60 % kokonaisinvestoinneista.

Vesihuollon investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointitarpeita tarkasteltu vesihuollon talouden näkökulmasta. Pitkän ajan investointitarpeiden ja talouden samanaikaisella tarkastelulla on päädytty investointitasoon, jossa kohtuullisin taksakorotuksin voidaan turvata vesihuoltotoiminnan kehittäminen ilman, että HSY:n taloudellinen suoriutuminen vaarantuisi.

Talousmallitarkastelu osoittaa investointien rahoittamisen vaativan 2,0 % reaalista taksakorotusta investointiohjelmakaudella vuoteen 2023 asti. Tämän jälkeen ei suunnittelukaudella reaalisia hintakorotuksia tarvittaisi. Näin saadaan tulorahoitusta kasvatettua kohtuulliselle tasolle ja pidettyä omavaraisuusaste lähes nykyisellä tasolla Blominmäen jäteveden puhdistamon rakentamisen aikana.

Jätehuollon investointistrategia ja –ohjelma 2019-2028

Jätehuollon investointistrategia pyrkii vastaamaan EU:n jätedirektiivien kiertotalouden ja kansallisen lainsäädännön muuttuviin vaatimuksiin. EU:ssa käynnissä oleva kuuden jätealan direktiivin muutos keskittyy kiertotalouden edistämiseen sekä vähentämään kaatopaikoille ja polttoon menevän jätteen määrää. Tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä kierrätettävään 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Myös muovi-, lasi-, metalli-, puu- sekä paperi- ja kartonkipakkausjätteiden kierrätystavoitteita nostetaan selvästi nykyisestä.

Jätehuollon investointistrategia painottuu materiaali- ja energiatehokkuuden tuntuvaan lisäämiseen muuttuvan lainsäädännön, kansallisen ohjeistuksen ja HSY:n strategialuonnoksen 2025 tavoitteiden mukaisesti. HSY 2025 strategialuonnoksen päämäärien ja niitä ajavien muutosvoimien perusteella on asetettu jätehuollon investointien painopistealueet, joiden pohjalta investointeja on esitetty talouden sallimissa rajoissa priorisoitavaksi.

Investointiohjelman rakenne perustuu korirakenteeseen, jossa investoinnit on jaettu kolmeen pääkokonaisuuteen ja 14 koriin. Koreille on määritetty päämäärä, palvelutaso, suunnittelukauden 2019 - 2028 tavoitteet ja mahdolliset lisätiedot. Päämäärä kuvaa pitkän aikavälin tavoitetta, johon toiminnalla pyritään. Palvelutaso kuvaa toimenpiteitä, joita päämäärän saavuttaminen edellyttää. Suunnitelmakauden tavoitteissa kuvataan lisäksi keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Pääkokonaisuudet ovat aluepalvelulähtöiset investoinnit, käsittelypalvelulähtöiset investoinnit ja muut investoinnit.

Aluepalvelulähtöiset investoinnit suunnitelmakaudella 2019 - 2028 ovat n. 29,4 miljoonaa euroa (edellisessä investointiohjelmassa 21,2 M€). Suunnitelmakauden merkittävimpiä hankkeita ovat uudentyyppisten Sortti-asemien ns. mini-Sorttien ja Sortti kierrätystavaratalon toteuttaminen tiiviissä yhteistyössä Kierrätyskeskuksen kanssa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit sisältävät jätteen käsittelyyn ja jalostamiseen sekä välivarastointiin ja loppusijoittamiseen liittyviä hankkeita. Hankkeet sisältävät sekä ylläpitoinvestointeja että kapasiteetin lisäämiseen ja ympäristönäkökohtiin perustuvia investointeja ja ne tähtäävät ympäristön tilan parantamiseen. Investoinnit vahvistavat HSY:n roolia ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijänä HSY:n strategialuonnoksen 2025 mukaisesti.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit jakaantuvat kahteen pääkokonaisuuteen: ympäristövaikutusten hallinta ja alueiden sekä toimintojen kehittäminen. Näihin sisältyy yhteensä 31 hankekokonaisuutta.

Ympäristövaikutusten hallinnan investoinnit suunnitelmakaudella 2019 - 2028 ovat n. 31,1 miljoonaa euroa (edellisessä investointiohjelmassa 27,0 M€). Suunnitelmakauden merkittävimpiä hankkeita ovat Ämmäsuon vanhan kaatopaikan pinnan viimeistely niin, että koko kaatopaikan lopullinen tiivistysrakenne on valmis.

Alueiden ja toimintojen kehittämisen investoinnit suunnitelmakaudella 2019 - 2028 ovat n. 100,5 miljoonaa euroa (edellisessä investointiohjelmassa 42,4 M€). Merkittävimmät investoinnit liittyvät kompostointi- ja biokaasulaitosten ylläpitosaneerauksiin sekä HSY:n Blominmäen puhdistamon jätevesilietteiden käsittelyyn varautumiseen uusilla innovatiivisilla käsittelymenetelmillä esim. tuottamalla lietteistä biohiiltä.

Muut investoinnit sisältävät kiinteistökohtaiseen jätteenkeräykseen liittyviä kuljetuspalvelulähtöisiä investointeja ja muita jätehuollon toimintaa tukevia investointeja, joilla tähdätään asiakaspalvelun ja asukaskokemuksen sekä ympäristön tilan parantamiseen.

Muut investoinnit suunnitelmakaudella 2019 - 2028 ovat n. 21,2 miljoonaa euroa (edellisessä investointiohjelmassa 10,1 M€). Merkittävimmät investoinnit kohdistuvat Sortti-asetaverkostoa ja kiertotalouden hankkeita tukevaan maahankintaan ja Seutulän alueen peruskorjaukseen ja hyödyntämiseen kiertotalouden hankkeisiin.

Jätehuollon investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointitarpeita tarkasteltu jätehuollon talouden näkökulmasta. Tavoitteena suunnittelu-kaudella on vakaa omavaraisuuden kasvattaminen niin, että merkittävää ylijäämää ei synny.

Jätehuollon velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut merkittävästi. Nousu jatkuu niin, että tarkastelujakson lopulla ylitetään 40 %:n taso. Jätehuollossa ei arvioida tarvetta taksan korotuksille vuoteen 2020 mennessä, jonka jälkeenkin riittää inflaation suuruinen korotus ja kauden lopulla lisäksi yhden prosentin reaalikorotus.

Esitys lausunnoksi

HSY –kuntayhtymä on luotettava vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajantasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottaja. HSY :n strategialuonnoksen toiminta-ajatus, arvot, visio vuoteen 2025 sekä strategiset päämäärät ovat hyvin asetetut. Ne vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja ajankohtaisiin haasteisiin ja tukevat myös jäsenkuntia niiden strategiatyössä

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

erityisesti ilmastotavoitteiden osalta. Strategiset indikaattorit ja niiden tavoitetasot vuonna 2025 ovat osittain varsin kunnianhimoisia kuten tuleekin olla, mutta suunnitellulla pitkäjänteisellä työllä ne ovat kuitenkin saavutettavissa. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2019 – 2021 tavoitteet perustuvat strategiaan johdonmukaisesti.

Vesihuollon investointistrategian ja edelleen investointiohjelman laadinnassa on päädytty investointitasoon, jossa kohtuullisin taksakorotuksin voidaan turvata vesihuoltotoiminnan kehittäminen ja toimitusvarmuuden turvaaminen ilman, että kuntayhtymän taloudellinen suoriutuminen vaarantuisi. Taloudelliset edellytykset investointitason mitoituksessa on tarkasteltu talousmallin kautta kiitettävällä tavalla. Vesihuollon velkaantumisen oletetaan jatkuvan aina 2020 –luvun puoliväliin asti, mutta tämän jälkeen velkamäärä alkaa hitaasti laskea. Vesihuollon talousmallitarkastelu osoittaa investointien rahoittamisen vaativan 2,0 % reaalista taksakorotusta investointiohjelmakaudella vuoteen 2023 asti. Tämän jälkeen ei suunnittelukaudella reaalisia hintakorotuksia tarvittaisi. Pidemmällä aikavälillä tulee tähdätä rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulorahoituksella. Kauniainen kuitenkin muistuttaa, että vesihuollon taksojen määrittelyssä tulee ottaa huomioon uusi taksarakenne sovitulla tavalla siten, että uuden hulevesitaksan eriyttäminen ei saa nostaa asiakkailta perittäviä maksuja.

Vesihuollon investointistrategian toiminnallinen suunnittelu, valitut painopistealueet ja niistä johdetut tavoitteet kuten vesistöön johdettavan kuormituksen edelleen pienentäminen, vedenjakelun toimintavarmuuden parantaminen ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan hallinta saneeraustasoa nostamalla ovat erittäin kannatettavia.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmien laadinnassa Kauniainen on ollut yhtenä jäsenkuntana tiiviisti mukana ja tätä kautta pystynyt vaikuttamaan omalta osaltaan myös investointiohjelmiaan.

Jätehuollon investointistrategia ja -ohjelma pyrkivät vastaamaan yhteiskunnan tiukentuviin lainsäädännön vaatimuksiin, mutta kuntayhtymä toimii myös aktiivisena edelläkävijänä muun kiertotalouden sekä materiaali- ja energiatehokkuuden tuntuvaan lisäämisen edistämiseksi toimialueellaan.

Jätehuoltotoimialan talouden suunnittelu on myös tehty kestäväällä tavalla siten, että sen velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut merkittävästi. Jätehuollon arvioidaan tulevan toimeen ilman taksakorotuksia vuoteen 2020 asti, minkä jälkeenkin riittäisi inflaation suuruinen korotus ja kauden lopulla lisäksi yhden prosentin reaalkorotus.

Seutu- ja ympäristötoimi tukee jäsenkuntia MAL-työn tausta-aineistojen kokoamisessa ja mm. ajantasaisen kasvihuonehuonekaasupäästöjen seurannan tuottamisessa. Ilmastotyön edistämiseksi Kauniainen esittää yhteistyön tiivistämistä ja yhteisten strategisten hiilineutraalisuustavoitteiden konkretisointia.

Kauniaisten ja HSY:n välinen yhteistyö on vakiintunutta ja se toimii edelleen hyvin vesihuoltoinvestointien ja kadunrakennustöiden yhteensovittamisessa. Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja muiden jäsenkuntien kesken on sujunut erittäin hyvin.

YTJ:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSY:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSY –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2019 – 2021, vesihuollon sekä jätehuollon investointistrategioista, vesihuollon ja jätehuollon investointiohjelmista vuosille 2019-2028 sekä HSY:n strategiasta 2025.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 03.09.2018 § 133

Koska KH:n lausunto voidaan toimittaa HSY:lle vasta lausuntoajan jälkeen, yhdyskuntavaliokunnan lausunto on määräajassa toimitettu HSY:lle ennakotietona.

KJ:

KH päättää antaa HSY:n hallitukselle seuraavan lausunnon HSY -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2019–2021, vesihuollon sekä jätehuollon investointistrategioista, vesihuollon ja jätehuollon investointiohjelmista vuosille 2019–2028 sekä HSY:n strategiasta 2025:

HSY -kuntayhtymä on luotettava vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajan- tasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottaja. HSY :n strategialuonnoksen toiminta-ajatus, arvot, visio vuoteen 2025 sekä strategiset päämäärät ovat hyvin asetetut. Ne vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja ajankohtaisiin haasteisiin ja tukevat myös jäsenkuntia niiden strategiatyössä erityisesti ilmastotavoitteiden osalta. Strategiset indikaattorit ja niiden tavoitetasot vuonna 2025 ovat osittain varsin kunnianhimoisia kuten tuleekin olla, mutta suunnitellulla pitkäjänteisellä työllä ne ovat kuitenkin saavutettavissa. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2019–2021 tavoitteet perustuvat strategiaan johdonmukaisesti.

Vesihuollon investointistrategian ja edelleen investointiohjelman laadinnassa on päädytty investointitasoon, jossa kohtuullisin taksakorotuksin voidaan turvata vesihuoltotoiminnan kehittäminen ja toimitusvarmuuden turvaaminen ilman, että kuntayhtymän taloudellinen suoriutuminen vaarantuisi. Taloudelliset edellytykset investointitason mitoituksessa on tarkasteltu talousmallin kautta kiitettävällä tavalla. Vesihuollon velkaantumisen oletetaan jatkuvan aina 2020 -luvun puoliväliin asti, mutta tämän jälkeen velkamäärä alkaa hitaasti laskea. Vesihuollon talousmallitarkastelu osoittaa investointien rahoittamisen vaativan 2,0 % reaalista taksakorotusta investointiohjelmakaudella vuoteen 2023 asti. Tämän jälkeen ei suunnittelukaudella reaalisia hintakorotuksia tarvittaisi. Pidemmällä aikavälillä tulee tähdätä rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulo-rahoituksella. Kauniainen kuitenkin

Yhdyskuntavaliokunta	§ 72	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 133	03.09.2018

muistuttaa, että vesihuollon taksojen määrittelyssä tulee ottaa huomioon uusi taksarakenne sovitulla tavalla siten, että uuden hulevesitaksan eriyttäminen ei saa nostaa asiakkailta perittäviä maksuja.

Vesihuollon investointistrategian toiminnallinen suunnittelu, valitut painopistealueet ja niistä johdetut tavoitteet kuten vesistöön johdettavan kuormituksen edelleen pienentäminen, vedenjakelun toimintavarmuuden parantaminen ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan hallinta saneeraustasoa nostamalla ovat erittäin kannatettavia.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmien laadinnassa Kauniainen on ollut yhtenä jäsenkuntana tiiviisti mukana ja tätä kautta pystynyt vaikuttamaan omalta osaltaan myös investointiohjelmaan.

Jätehuollon investointistrategia ja -ohjelma pyrkivät vastaamaan yhteiskunnan tiukentuviin lainsäädännön vaatimuksiin, mutta kuntayhtymä toimii myös aktiivisena edelläkävijänä muun kiertotalouden sekä materiaali- ja energiatehokkuuden tuntuva lisäämisen edistämiseksi toimialueellaan.

Jätehuoltotoimialan talouden suunnittelu on myös tehty kestäväällä tavalla siten, että sen velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut merkittävästi. Jätehuollon arvioidaan tulevan toimeen ilman taksakorotuksia vuoteen 2020 asti, mikä jälkeenkkin riittäisi inflaation suuruinen korotus ja kauden lopulla lisäksi yhden prosentin reaalkorotus.

Seutu- ja ympäristötoimi tukee jäsenkuntia MAL-työn tausta-aineistojen kokoamisessa ja mm. ajantasaisen kasvihuonekaasupäästöjen seurannan tuottamisessa. Ilmastotyön edistämiseksi Kauniainen esittää yhteistyön tiivistämistä ja yhteisten strategisten hiilineutraalisuustavoitteiden konkretisointia.

Kauniaisten ja HSY:n välinen yhteistyö on vakiintunutta ja se toimii edelleen hyvin vesihuoltoinvestointien ja kadunrakennustöiden yhteensovittamisessa. Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja muiden jäsenkuntien kesken on sujunut erittäin hyvin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 69	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 134	03.09.2018

Poikkeamishakemus, 235-3-326-1, Martankuja 5a

257/10.03.00/2017

YLVK 21.08.2018 § 69

Lisätiedot:

maankäyttöpäällikkö Marko Lassila, puh. 050 382 9313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Hakemuksen sisältö

Maanomistajat hakevat omistamalleen 3. kaupunginosan korttelissa 326 sijaitsevalle tontille 1 (Martankuja 5a) poikkeamispäätöstä rakennusalan ylittämiseksi tontin pohjoisrajalla.

Hakemukseen liitetty asemapiirros ja perustelut ovat **liitteenä 1**.

Kaavallinen tilanne ja tietoa kohteesta

Hakemuksen mukaisen rakentamattoman tontin asemakaava on vahvistettu 12.11.1964 ja sen kiinteistörekisterin mukainen pinta-ala on 1439 m². Asemakaavan mukaan tontille saa rakentaa vain yhden enintään kaksi asuinhuoneistoa käsittävän ja enintään kaksikerroksisen asuinrakennuksen, peittoalaltaan enintään 288 m². Lisäksi alimmaiseksi saa rakentaa enintään 2.1 metriä korkeita huonetiloja talon omaan käyttöön, kuten taloustiloja ja autotalleja. Ote Kauniaisten asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen on **oheismateriaalina**.

Kauniaisten liito-oravaselvityksen 2014 mukaan tontti on osa liito-oravien ydinaluetta, jolta on tehty papanahavainoja. Pesäpuuta tontilla ei ole. Liito-oravien liikkumiselle suotuisa puustoinen kulkuyhteys kulkee tontin pohjoispuolen asemakaavan mukaisen viheralueen kautta.

Maankäyttöpäällikkö on myöntänyt 25.9.2017 poikkeamisen asemakaavamääräyksistä siten, että asuinhuoneistot voidaan sijoittaa kahteen eri rakennukseen ehdolla, että tontilla oleva liito-oravien liikkumiselle suotuisa puusto huomioidaan rakentamisen suunnittelussa ja sitä tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää, jotta rakentamisella ei hävitetä tai heikennetä liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tai tärkeitä kulkuyhteyksiä.

Hakija on teettänyt Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:llä 8.6.2018 päivätyn selvityksen rakennus- ja puuston harvennussuunnitelmien vaikutuksista liito-oravan elinolosuhteisiin (**oheismateriaali**, jaetaan vain luottamushenkilöille). Selvityksen mukaan rakentaminen ei heikennä liito-oravan elinalueita olennaisesti eikä harvennus heikennä liito-oravan kulkuyhteyksiä tai vaikuta liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin.

Hakemuksen perustelut

Hakija on perustellut poikkeamista tontin ominaispiirteiden säilyttämisellä ja tontin käytettävyyden parantamisella sekä kaupunkikuvallisilla syillä. Pe-

Yhdyskuntavaliokunta	§ 69	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 134	03.09.2018

rustelujen mukaan tontin suunnittelussa on tavoiteltu pienimittakaavaista toteutusratkaisua tontin ominaispiirteiden ja olosuhteiden säilyttämiseksi kuitenkin siten, että poikkeamisesta ei aiheutuisi naapureille haittaa. Suunnitelman mukainen toteutus ei myöskään vaikuta katunäkymän tai rakennuspaikan vehreyteen, joka on asemakaavan ja huvilakaupungin tavoite.

Poikkeamisen edellytykset ja erityinen syy

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 171 §:n 1 momentin mukaan kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeamisen MRL:ssä säädetystä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista tai muista rajoituksista.

Hakemuksessa esitettyjä perusteluja kaupunkikuvallisten tavoitteiden edistämiseksi voidaan pitää MRL 171 §:n edellyttämänä erityisenä syynä poiketa asemakaavasta. Hankkeen suunnitelmat on laadittu asemakaavan tarkoitusta ja tavoitteita noudattaen.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaan poikkeamislupa voidaan myöntää vain, jos luvan myöntämisen lain 171 §:n 2 momentissa säädetty poikkeamisen oikeudelliset edellytykset täyttyvät ja jos lisäksi on olemassa pykälän 1 momentissa tarkoitettu erityinen syy.

MRL:n 171 §:n 2 momentin mukaan poikkeamista ei saa myöntää, jos se:

1. aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle,
2. vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista
3. vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; tai
4. johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Kaupunki on kuullut tontin naapureita, eikä hankkeesta ole ollut huomautettavaa. Rakennusvalvonta ei näe estettä poikkeamisen myöntämiselle.

Maastokäynnin, esitettyjen suunnitelmien ja perusteluiden perusteella rakennusalan ylitystä voidaan pitää perusteltuna ja asemakaavasta poikkeamista niin vähäisenä, ettei rakentamisen voida katsoa aiheuttavan haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Rakennusalan ylityksellä mahdollistetaan tontin käytön kannalta tarkoituksenmukainen ja kaupunkikuvallisesti selkeä rakentaminen, eikä siitä aiheudu naapureille haittaa. Katunäkymä säilyy vehreänä ja suunnitelman mittakaava sopeutuu ympäristöön. Hankkeen toteuttaminen ei myöskään laaditun selvityksen mukaan vaaranna liito-oravan elinolosuhteita.

Hankkeen suunnitelmat on laadittu kaavan tarkoitusta noudattaen. Poikkeaminen on kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti perusteltu ja edesauttaa asemakaavan toteutumista. Rakentamisen ei voida katsoa aiheuttavan merkittävää haittaa naapuritonteille.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 69	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 134	03.09.2018

YTJ:

Valiokunta ehdottaa KH:lle, että se maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 1 momentin nojalla ja esitettyjen erityisten syiden perusteella myöntäisi luvan poiketa asemakaavasta siten, että rakennus voidaan sijoittaa osittain asemakaavassa osoitetun rakennusalan ulkopuolelle.

Hankkeen suunnitelmat on laadittu kaavan tarkoitusta ja tavoitteita noudattaen. Poikkeaminen on kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti perusteltu sekä edesauttaa asemakaavan toteutumista huvilakaupungin tavoitteita kunnioittaen.

Hanketta voidaan pitää perusteltuna ja asemakaavasta poikkeamista niin vähäisenä, että rakentamisen ei voida katsoa aiheuttavan haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Rakentamisella ei vaikeuteta luonnonsuojelun tai rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. MRL 171 §:n 2 momentin mukaan poikkeamista ei saa myöntää, jos luvan myöntämiselle on kyseisessä momentissa mainittuja esteitä. Tässä tapauksessa MRL 171 §:n mukaiset oikeudelliset edellytykset ovat olemassa eikä näin ollen poikkeaminen ole vastoin MRL 171 §:n 2 momenttia.

Lisäksi valiokunta ehdottaa KH:lle, että poikkeamispäätös on voimassa yhden vuoden, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 03.09.2018 § 134

KJ:

KH päättää maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 1 momentin nojalla ja esitettyjen erityisten syiden perusteella myöntää luvan poiketa asemakaavasta siten, että rakennus voidaan sijoittaa osittain asemakaavassa osoitetun rakennusalan ulkopuolelle.

Hankkeen suunnitelmat on laadittu kaavan tarkoitusta ja tavoitteita noudattaen. Poikkeaminen on kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti perusteltu sekä edesauttaa asemakaavan toteutumista huvilakaupungin tavoitteita kunnioittaen.

Hanketta voidaan pitää perusteltuna ja asemakaavasta poikkeamista niin vähäisenä, että rakentamisen ei voida katsoa aiheuttavan haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Rakentamisella ei vaikeuteta luonnonsuojelun tai rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. MRL 171 §:n 2 momentin mukaan poikkeamista ei saa myöntää, jos luvan myöntämiselle on kyseisessä momentissa mainittuja esteitä. Tässä tapauksessa MRL 171 §:n mukaiset oikeudelliset edellytykset ovat olemassa eikä näin ollen poikkeaminen ole vastoin MRL 171 §:n 2 momenttia.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 69	21.08.2018
Kaupunginhallitus	§ 134	03.09.2018

Lisäksi KH päättää, että poikkeamispäätös on voimassa yhden vuoden, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 135

03.09.2018

Begäran om omprövning av stadsjuristens beslut 18.6.2018 (§ 4) (Skadeståndskrav, vattenskada i källare)

48/03.06.02/2018

KH 03.09.2018 § 135

Mer information:

Stadsjurist Lena Filipsson-Korento, tfn 050 354 0121
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Stadsjuristen har 18.6.2018 (§ 4) beslutat att inte ersätta den skada som ett bostadsbolag förorsakats av en vattenskada. Tjänstemannabeslutet ifråga är som **bakgrundsmaterial**. Till beslutet har fogats på kommunal-lagen baserad sedvanlig anvisning för sökande av ändring.

Innehavarna av den bostad i vilken vattenskadnan skedde har i en skrivelse 27.6.2018 begärt omprövning av tjänstemannabeslutet. Bostadsbolaget har däremot inte begärt omprövning.

Sökandena har i sin begäran om omprövning fört fram att att tjänstemannabeslutet är felaktigt till den del där sägs att stadens försäkringsbolag beslöt att skadan inte omfattas av försäkringen och till den del det påstås att staden löste dikesrensningen tillräckligt och fortlöpande. Sökandena påpekar att dessa inte kan kontrollera diket dagligen och att en rensning av diket inte är en hållbar lösning utan att en trumma skulle vara säkrare.

Sökandena har krävt att staden ersätter skadorna och att staden vidtar permanenta åtgärder för att förhindra att denna typ av skada inte inträffar igen. Sökandena har i en separat skrivelse senare uppgett att de totala kostnaderna för renoveringen av källaren uppgick till ca 6 000 euro. Skrivelsen är som **bakgrundsmaterial** (enbart till styrelseledamöterna).

Beträffande bakgrundsfakta och motiveringar till beslutet att inte ersätta skadan hänvisas till tjänstemannabeslutet i fråga. Därtill framförs följande som komplettering:

Stadens försäkringsbolag har i sitt beslut konstaterat bl.a. att "I detta fall har orsaken till vattenskadnan konstaterats vara det rikliga snöfallet. Skadan har alltså inte förorsakats av ett fel eller en brist vars orsak försäkringstagaren har ersättningsansvar för, plötsligt och oväntat uppstått på en byggnad, inrättning, anläggning eller anordning. Utgående från ovanstående anser vi att skadan har förorsakats av en översvämning av smältvatten. Därmed omfattas inte skadan av er försäkring på basis av villkorspunkt 3.2.11, och inte heller kan ersättning för skadorna i källaren betalas på basis av er ansvarsförsäkring." Stadens på skadeståndslagen baserade skadeståndsansvar är naturligtvis inte beroende av huruvida skadan täcks av stadens försäkring eller inte. Däremot är det av betydelse att försäkringsbolagets tolkning av skadeorsaken stöder stadens tolkning.

För att staden ska vara skadeståndsskyldig krävs uppsåt eller vållande från stadens sida. Så som det framgår av beslutet hade staden bara tre veckor innan skadefallet rensat diket i fråga och efter det har det inte framkommit någon orsak för staden att upprepa detta. Skadefallet ifråga har

Kaupunginhallitus

§ 135

03.09.2018

därför inte uppstått på grund av att diket skulle ha varit tilltäppt på grund av försumlighet från stadens sida, utan det har berott på å ena sidan det ytterst rikliga snöfallet 12-13.12.2017 samt det faktum att grannfastigheten i samband med plogning stjälpst stora mängder sand-/grusblandad snö i diket. Staden är inte ansvarig för åtgärder vidtagna av grannfastigheten eller för snöfall. På nämnda grunder är staden inte ansvarig för den skada sökandena utsatts för, såsom konstaterats i tjänstemannabeslutet.

Vad det gäller kravet på att staden ska vidta permanenta åtgärder för förhindrande av nya skador så bör påpekas att stadsjuristen bara kan ta ställning till kravet på skadeståndsansättning och att man därför inte här kan behandla detta yrkande. Konstateras kan dock att ärendet till denna del fortfarande är aktuellt hos stadens kommunteknik.

SD:

STS besluter att inte ändra på det tjänstemannabeslut som stadsjuristen fattat 18.6.2018 (§ 4).

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Kaupunginhallitus

§ 136

03.09.2018

Val av ny ledamot i ungdomsutskottet (Tallberg)

155/00.00.01/2017

KH 03.09.2018 § 136

Mer information:

stadssekreterare Gun Söderlund, tfn 050 370 8238
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Jonne Tallberg (SFP), som av fullmäktige 12.6.2017 valts till ledamot i ungdomsutskottet har 21.8.2018 meddelat att han på grund av personliga skäl önskar bli befriad från medlemskapet i ungdomsutskottet. Jonne Tallberg är också ersättare i kulturutskottet, 12:e ersättare i sin fullmäktige-grupp och ersättare i handikapprådet. Anhållan gäller enbart medlemskapet i ungdomsutskottet.

Man kan beviljas befrielse från ett förtroendeuppdrag av ett giltigt skäl, som i princip kan bestå av vilken omständighet som helst som försvårar skötseln av uppdraget. Befrielsen beviljas och orsakens giltighet bedöms av det organ som valt den förtroendevalda till uppdraget, i detta fall stadsfullmäktige.

När en ordinarie ledamots uppdrag blir ledigt, blir den personliga ersättaren inte automatiskt ordinarie ledamot, utan en ny ordinarie ledamot utses till organet. De ordinarie ledamöterna i utskotten ska väljas bland fullmäktigeledamöter och ersättare.

SD:

STS föreslår att STF beviljar Jonne Tallberg avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i ungdomsutskottet och väljer, bland fullmäktigeledamöter och ersättare, en ny ledamot i ungdomsutskottet för återstoden av den pågående mandatperioden 2017–2019.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Kaupunginhallitus

§ 137

03.09.2018

Hallituksen jäsenen valitseminen kaupungin kokonaan omistamiin kiinteistöosakeyhtiöihin Kiinteistö Oy Jermu ja Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab

620/00.01.00/2014

KH 03.09.2018 § 137

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

KH päätti 23.4.2018 (§ 58), että kaupunki ostaa Kiinteistö Oy Jermun ja Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab:n toiselta osaomistajalta Sotainvalidien Veljesliitto ry:ltä sen omistamat osakkeet yhteensä kauppahintaan 800 000 euroa. KV myönsi 14.05.2018 (§ 13) tähän tarvittavan lisämäärärahan.

Osapuolten väliset kauppakirjat allekirjoitettiin 22.8.2018 ja sitä kautta kaupungista tuli mainittujen yhtiöiden osakkeiden yksinomistaja. Samassa yhteydessä Veljesliiton edustaja yhtiöiden hallituksissa jätti eroilmoituksensa ja yhtiöissä on pidettävä ylimääräiset yhtiökokoukset uuden hallituksen jäsenen valitsemiseksi.

Jermun ja Korsun hallitukseen tulee yhtiöjärjestysten mukaan valita neljä jäsentä, joista kaksi on ollut kaupungin valitsemia, yksi Veljesliiton valitsema ja yksi edustanut asukkaita yhteishallinnosta vuokrataloissa annetun lain 12 §:n mukaisesti.

KH nimesi 11.6.2018 (§ 110) kaupungin edustajiksi yhtiöiden hallitukseen Christoffer Lindqvistin ja Minna Korpelan. Molemmat olivat olleet hallituksissa 22.6.2017 alkaen. Lindqvist on hallituksen puheenjohtaja.

Kuntalain 47 §:n 2 momentin mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Koska edellä mainittujen yhtiöiden hallinnointi tapahtuu yksinomaan yhtiöiden hallitusten ja yhtiöille valitun isännöintitoimiston toimesta, yhtiöiden hallitusten jäsenten vastuu on merkittävä. Paitsi lain asettama vaatimus riittävän talouden ja liiketoiminnan asiantuntemuksesta, yhtiöiden hallituksissa olisi hyvä olla, huomioon ottaen rakennusten iän ja kunnan, myös riittävä ymmärrys kiinteistöjen kunnossapitokorjauksiin liittyviin asioihin. Lisäksi yhtiöiden hallitusten jäsenten vastuulla on valvoa isännöintitoimiston kanssa tehdyn sopimuksen noudattamista. Yhtiöt ovat itsenäisiä oikeussubjekteja ja kaupungin rooli niiden hoitamisessa rajoittuu kuntalaissa säädettyyn omistajaohjaukseen.

Mikäli kaupungin eri kiinteistöyhtiöiden hallintoa halutaan yhdenmukaistaa, on syytä pyrkiä siihen, että eri yhtiöissä hallituksen jäsenenä olisi mahdollisuuksien mukaan samat henkilöt. Kaupungin kokonaan tai osittain omistamiin muihin kiinteistöosakeyhtiöihin on valittu kaupungin edustajat seuraavasti:

Kaupunginhallitus

§ 137

03.09.2018

- Oy Granilla Ab: Christoffer Lindqvist (pj), Tiina Nystén ja Tapani Ala-Reinikka.
- Kiinteistö Oy Juus-Fastighets Ab: Tiina Nystén ja Tapani Ala-Reinikka.

Valinnassa huomioon otettavat tasa-arvolain säännökset sukupuolikiintiöstä eivät tällä kertaa aseta rajoituksia.

KJ:

KH päättää Kiinteistö Oy Jermun ja Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab:n kiinteistöosakeyhtiöiden ylimääräisiä yhtiökokouksia varten:

- nimetä kummankin yhtiön hallitukseen uuden jäsenen,
- valtuuttaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä edustamaan kaupunkia edellä mainittuja asioita käsiteltävissä yhtiökokouksissa ja käyttämään kaupungin äänivaltaa edellä esitetyn mukaisesti.

.....

Jäsen Johanssonin ehdotus Tiina Nysténin valinnasta, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KH päätti Kiinteistö Oy Jermun ja Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab:n kiinteistöosakeyhtiöiden ylimääräisiä yhtiökokouksia varten:

- nimetä Tiina Nysténin kummankin yhtiön hallitukseen uudeksi jäseneksi sekä
 - valtuuttaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä edustamaan kaupunkia edellä mainittuja asioita käsiteltävissä yhtiökokouksissa ja käyttämään kaupungin äänivaltaa edellä esitetyn mukaisesti.
-

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 136

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset:

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1 mom. (410/2015) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 127, 137

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Kaupunginhallitus		
Kauniaisten kaupunki	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kirjaamo	Puh.	09 50561
Kauniaistentie 10	Faksi:	09 5056 535
PL 52, 02701 KAUNIAINEN	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät:	135	Valitusaika	30	päivää
Hallintovalitus, pykälät:	134 (MRL § 190, 193)	Valitusaika	30	päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje)				

Muu valitusviranomainen (katso erillinen muutoksenhakuohje)

pykälät:	Valitusaika	päivää
-----------------	-------------	--------

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö ja muoto

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta ja postiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (1.1.2016: 250 euroa).